

Rom

Teik pasi Pol hani teka kahikahi Jises Krai ti Rom

Kakain ti haxewai teik pepa ie

Sai 27 ahang muhin ti Jises moih aliawa ape Haeu waxi i hani tesol tonan, Pol tel aposel tai teik pas ie hani teka kahikahi Jises Krai ti Rom. Lokon ien i toto tehu taon Korin. Rom se tehu taon lalap leili texux xux Itali tetesol Sisa tel masiwi toto. Kilan xux liai tin hahitakan. Pol hahanau ka tap tel seilon kum ailele saun lialun ma kaha kum pon wanen sohot seilon sawisawin ti soliai puasakaha. Aile ape ti puki haelieliakaha wasolakaha kapi Haeu i kum sawi. Jises Krai tetel i mat ti kaui kawatan ti lialui woukaha. Mewenae na kaha soh tetan, Haeu oxoxi kaha ti kawatan ti saun lialun ape i namiloi ukek kaha seilon sawisawin. Pol kaxi haxewa sale pupuase nauna ti Moses ma kui pohe Holi Spirit, tetel lawe i kakapiti nanahiai teteka namilolaha xoxoan ti Jises Krai. Pol nanamiloi na i lua hani Rom ti hakuiai teka kahikahi Krai ien, teka Ju ma teka Grik.

1 ¹Nga Pol tel unai Jises Krai. Haeu kilami nga aposel. I talaheni nga hani kaxi ahutiai meng solian ti Jises Krai ti i ahuma tetan. ²Ti kuwen wanen teka kului ai kakai Haeu kak kilamiwen tenen meng ien he teik pepaun. ³Tenen meng solian ien i kakak tel Nati Haeu. Ti i sohot seilon hanowi kaha, i nakuama ti tel masiwi David. ⁴I seilon sawisawin tapein. Ti lalape kui poh, Haeu hamoiha i ti matean ape i kola hawane ka i se Natun. I Jises Krai tetel Masiwi ti kako. ⁵Ti lalape soliaian i kilami nga aposel nake pahan kilan seilon haxawai axan. Haeu talo nga hani teka kumahe Ju lehe laha hong soh meng solian ti Jises Krai ma usi nauna tetan. ⁶Ape tin Haeu kilamiwen amuto hani kahikahi Jises Krai.

⁷Aile ape nga tai hani amuto hatesol teka Rom ti Haeu waheni, teteka i kilami seilon tetan ape amuto hani hahatapo i tupuamuto.

Nga kamei Haeu tel Tamakako ma tel Masiwi Jises Krai kolai lalape soliaialalu ma hatona hasoliai tiamuto.

Pol nanamiloi ti lua paxai teka Rom

⁸Hutuiai kakaiak nga kak kemulik hani Haeu tel Masiwi ti kako ti lawe waliko Jises Krai aile haniwen amuto. Nga kak kemulik nake ti tesol tesol seilon kakaxi sale xoxoi namilomuto ti Jises Krai. ⁹Haeu, tetel nga hani hahatapo i tupuak kaxiai meng solian ti tel Natun, i tioi ka nga nameni kakapitini amuto.

¹⁰Tapai na nga lotu, nga lotu huhuali amuto. Aoape ie nga kamei Haeu na ape i nati hei hanimu nga tewau aweisal ti lua hani kapimuto na masin pahan. ¹¹Pahak wanen nga paxaimu amuto ti hualiamuto lehe amuto kui ahe ti pohe Holi Spirit. ¹²Salangawe namilok masin lehe xoxoi namilokako ti Haeu i hakui ati kako.

¹³Teka akikik ti Krai, pahak amuto tioi kewak, nga tohongi hakilawen lehe nga lua paxai amuto tuahe hina waliko lawe i kongini nga hanima tataen. Sohotuak hani kapimuto lehe pupuasak wasolamuto i kau anan masin ti i sohotuen leili teka kumahe Ju liai ti nga kapi laha. ¹⁴Tinuk ilameni ka se ape pupuasak wanen kaxiai meng solian ti Jises Krai hani hatesol seilon, teka Grik ma teka kumahe Grik, teka seilon aneso ma teka tap titioalaha. ¹⁵Aile ape namilok xoxoan wanen ka meng solian ien tin nga kaxi hetekie hani amuto teka toto Rom.

¹⁶I kum hahiena nga kaxiai meng solian ti Jises Krai nake taen seilon hong soh, ti kui pohe Haeu i awai laha hatesol ti kawatan ti lialui woulaha. I awaimu teka Ju nake laha hongoi imat ape imuh teka kumahe Ju. ¹⁷Se tenen meng solian ien i nexi kola aweisal ti hasawiai wasolakaha hani Haeu. Tap tewau aweisal tutuen, mewenae na kaha hana hatapo xoxoi namilokaha hani Jises Krai kaha sohot seilon sawisawin ti puli Haeu. Masin ti tel kuluiak kakai Haeu tai kueiniwen, i ukek, "Teka seilon sawisawin, xoxoi namilolaha ti Haeu neneini laha ape laha to lian tehue kapin."
(Hab 2:4)

Lialui woi seilon

¹⁸Haeu tel Masiwi tapein kola ka i lengeini teka seilon laha kum nam waxi i ma teka laha aile hahakila saun tenen pate lialun ape i kahui aliake hani laha. Ti lialui woulaha i tipahi muneni waliko tenen salan sale Haeu ti ala teka seilon tioi. ¹⁹Tuahe sale Haeu hoi liai xewan nake puki Haeu kola hahatakei hani laha. ²⁰Salan kaha kum niningahi i tuahe kaha papaxai waliko ti i aile lilian ti i tanomiwa tehu pon ie. I kola hawanewen lalape kui pohen ti tap tahi tapoan. Aile ape ala kaha tioiwa ka i se Haeu wanen. Nake ti tetenen ala tap tel ukek i tap titioan ti Haeu.

²¹Ape kalak teteka laha kum nam waxi Haeu hina titioalaha tetan, laha kum sameni i ma kum kak kemulik ti lawe waliko i aile. Teka seilon ien tap solian ti namilolaha ape ti takalahui patulaha laha kum paxai tioi

waliko tenen lialun ma solian. ²²Laha sokok laha seilon tenen pate aneso tuahe salan tetan namilolaha tap wanen. ²³Laha kum paxai ttoi lalape xewai Haeu ma pohen tel tap tahi matean. Laha lotui waxi waliko ti laha tua tanomi hanowi seilon, kalak i aneso mat. Tin laha tanomi manihuh, manixux hetekie tataen loloma lehe waxi laha lotui.

²⁴Aile ape Haeu hani lioi laha usi isiai pahalaha ti ailei waliko tenen i haloloa leilolaha. Ape laha teheni hahialalu tupualaha nake ti ailei saun lialun ti wawan hehin. ²⁵Ti ala laha soh waliko salan sale Haeu, laha soh non waliko tenen putain. Laha lotui waliko ti tatanomiaia Haeu ti ala laha lotui ma sameni non Haeu tetel i tanomi lawe waliko. I se tetel ala kaha seilon haxawa kapitiniwa axan lian tehue. Salan wanen ala masin ien.

²⁶Nake ti tenen ien Haeu hani lioi laha hongeni isiai pahalaha ti ailei saun tenen pate hienain. Aile ape hehin teka, kumahe laha usi saun ti wawan hehin tenen ti i onoteni namili Haeu, laha eng akati non hehin liai. ²⁷Tin masin hina wawan laha lioi aweisal sawisawin ti wawan hehin ape laha is eliel eng akatiaia wawan liai. Ape laha aile saun tenen ti pate hienain alia hani laha tel tel. Ti lialui woulaha ien laha uke hapoponowi kahulaha.

²⁸Teka seilon laha kum nam waxi Haeu, laha ukek ka tap solian tetan ti tioiaia Haeu. Aile ape i hani laha usi lialui namilolaha ti ailei waliko tenen ala i kum alune. ²⁹Laha xuhai saun lialun tenen tenen ma kumahe sawisawin. Namilolaha xoxoan ti ailei waliko tenen lialun hani seilon liai. Laha watakai na seilon liai xoini laha ma laha tin halepean. Laha seilon ti hatanoi wasol, pulutiai teka liai ma teleiaia seilon. Laha misahi ma nam hialalu seilon liai. ³⁰Teka laha kakak tehiti seilon, laha watakai Haeu, laha paxai teheni seilon liai, laha itini laha ma weli hanasanas. Laha aneso hawane namiloiaia aweisal ti ailei saun lialun ma tin laha tahi kakain ti tamalaha ma tinalaha. ³¹Laha kum hapuasa namilolaha ma kum aile usi kakaialaha. Laha tin tap wawahen ma tatahan leili tialaha. ³²Kalak laha ttoi ka ti sawisawiaia Haeu i namiloiaia ukek ka teteka laha aile tenen saun lialun ien, kahulaha mewenae matemate, laha aile tatale tesol waliko ien kasinan ti ape laha hongeni hetekie teteka laha ailele saun tenen lialun ien.

Sawisawin wanen paxai kolongenian ti Haeu

2 ¹Aile ape Haeu kahui aliake lialui woi lawe seilon teteka laha aile saun lialun. Amuto teteka ti na amuto howini hialalu woi seilon liai, puki amuto hahani Haeu kahui aliake lialui woumuto nake amuto tin amuto ailele saun lialun. ²Kako ttoi hawane ka paxai kolongenian ti Haeu pate sawisawin wanen. Lawe i kahui hapoponowi kaha ti lialui woukaha. ³Aile ape amuto teteka na amuto howini hialalu woi seilon liai a tin amuto ailele saun lialun, kaie amuto pon saliniaia kawatan ti

na Haeu hani amuto? ⁴Paxaiwa lalape ewiai Haeu i kola hahani amuto. I kum sasaxoh kahuiamuto ti lialui woumuto, lawe i tani waxi kapitini amuto. Nakon pate amuto kum paxai tioi ka soliai Haeu ien i nexi hani amuto aweisal ti na amuto towiahu ti saun lialun ti amuto?

⁵Tuahe tap amuto nam waxi. Ailai patumuto halenge aheheke Haeu hani tataen ti hinitiai lawe seilon ti i axi kawatan hani teka ailei saun lialun, usiwa sawisawiai paxai kolongenian tetan. ⁶Taen ien Haeu kahui hapoponowi hawane kaha ti lawe waliko kaha ailewen. ⁷Seilon teka, laha kum lioi wanen ailei waliko tenen solian. Ien i kola ka tuah wanen ti laha na Haeu sameni amuke laha ma hani laha hanawain ti tap tahi tapoan. Seilon teteka ien, Haeu hani laha to kapin lian tehue. ⁸A seilon teka, laha namiloi wawaxi mewenae laha. Laha kum usi waliko tenen salan, laha usi waliko tenen ti i pahoxai namili Haeu. Seilon teteka ien, ti lengei Haeu i axi hawane laha kawatan. ⁹Teteka laha aile kakapitini waliko lialun, laha kau moloan lalap ma tialaha i kawat hawane. I sohot hanimu teka Ju ape tin hetekie hani teka kumahe Ju. ¹⁰A teteka laha aile kakapitini waliko solian, Haeu sameni amuke laha ma i hatona hasolia tialaha. I aile non hanimu teka Ju ape tin hetekie hani teka kumahe Ju. ¹¹Ati laha uke hapoponowi kahulaha nake Haeu kum paxai nenexi seilon.

¹²Kalak teka kumahe Ju laha kumahe hahitake tesol nauna ti Haeu hahaniai Moses, laha lialu tamus na laha to aile tatale saun lialun. Ape teka laha hoi hahitake tesol nauna ien, na laha to aile tatale saun lialun, Haeu kahui aliake hani laha usiwa titioalaha ti tesol nauna ien. ¹³Se sawisawin na laha uke kawatan nake kumahe ka tuahe ti hongoi tesol nauna ien Haeu paxai ukek laha seilon sawisawin, mewenae na laha aile usi waliko ti tesol nauna ien kakak. ¹⁴Teka kumahe Ju, kalak tap titioalaha ti tesol nauna Haeu hahaniai Moses, laha pon aile usiai waliko ti tesol nauna ien kakak. Puki laha ilameni tioi waliko tenen ewi ma na lialun. Aile ape i pon na nanahialaha i pahowi hani tesol nauna ien kalak laha tai hong ti taxingalaha. ¹⁵Saun ti laha kola ka waliko ti tesol nauna hahanau hoi liai leilolaha. Puki namilolaha tin i kola ukek ien. Hina i tieni laha, hina i namiloi amuke laha. ¹⁶Taun ti hinitiai lawe seilon, Haeu hani Jises Krai paxai kolongenian woulaha kalak tataen waliko ti laha aile mumuneni. Ti nga kakaxi meng solian ti Jises Krai se nga kakak tesol waliko ie.

Nauna ti Moses ma teka Ju

¹⁷Amuto teteka Ju amuto amasake hawane ka amuto se akiki Ju ma tin seilon ti Haeu kilamiwen tetan, amuto hana hahatapo xoxoi namilomuto hani nauna ti Moses. Amuto sokok ka usiai tesol nauna ien i hasawi wasolamuto kapi Haeu. ¹⁸Se amuto tioi waliko tetenen Haeu pahan

amuto ailewa. Amuto paxai tioi waliko tenen sawisawin tapein nake laha hanauen amuto nauna ti Moses. ¹⁹Amuto soh hawane ka amuto pon neinia teka kumahe Ju hani Haeu masin na tel seilon neini tel pulaxa. Amuto ukek amuto pon kola haxewai Haeu hani seilon masin xewan i haxewa seilon he tilokoan. ²⁰Namilomuto pate i eliel ka amuto pon nau hasawiai teka tap titioalaha ma hanau teteka laha masin akaik kokol laha kum tioi Haeu nake amuto tioi hatapoen nauna ti Moses ti hina anesoin ma waliko salan.

²¹Amuto hahanau seilon liai usiai nauna ien. Alahan amuto kum hanau aliakemu amuto? Amuto hohone seilon ka kum xuuxuina tuahe puki alia amuto hina amuto xuxuina. ²²Amuto ukek kum ailele saun lialun ti wawan hehin a puki alia amuto ailele. Amuto watakai hawane seilon lotui waliko tenen kumahe Haeu a hina amuto aile waliko tenen i teheni halialu tetel i salan Haeu. ²³Pate amuto hanasanasake nauna ti Moses tuahe amuto kola tapoi lomuto hani Haeu ti amuto xaputi nauna ien. ²⁴Aile ape ala kako kum tataxini ti pepai Haeu kak ukek, “Teko kumahe Ju laha kak saxuti Haeu nake ti woi teka Ju.” *(Isa 52:5)*

²⁵Amuto teka Ju amuto kewen teik kikilam ti kotiai uli walikoumuto ti kolakol ka amuto seilon ti Haeu. Tuahe teik kikilam ien i buah mewenae na amuto usi nauna ti Haeu hani Moses. Na amuto tahi tesol nauna ien, kikilam ti amuto tap pupuasan ape amuto masin seilon ti laha kum tioi Haeu. ²⁶Ape teka kumahe Ju laha tap kikilam tenen ien, Haeu paxai ukek laha seilon tetan na laha aile usi waliko ti nauna tetan kakak. ²⁷Na masin teka tap teik kikilam ien laha aile usi nauna ti Haeu hani Moses, i kola ka sawisawin wanen na Haeu axi kawatan hani teka Ju laha xaputi tesol nauna ien kalak laha kewen teik kikilam ien ma nauna ti Haeu tataiai Moses toi laha.

²⁸Kumahe teka laha tua aile usi saun ti teka Ju laha ape seilon ti Haeu. Tin masin kikilam ti laha kewen ti kolakol ka laha seilon ti Haeu, i kum aile Haeu paxai ukek laha seilon tetan wanen. ²⁹Seilon ti Haeu wanen se teteka laha hani Haeu hauni leilolaha. Ukei kikilam ti uli walikoi seilon ma tuahe usiai nauna ti Moses, i kum towiahu hasolia seilon. Mewenae na kaha hani Holi Spirit kapitiakaha i aile kaha sohot seilon haun. Na masin ien, kalak seilon kum sameni kaha, Haeu tetel sameniakaha.

Sawisawiai Haeu tap tahi sohiaian

3 ¹Uke hina ti amuto laha kamea, lahe aweisal lehe kako teka Ju xoini teka kumahe Ju? Ewian la tel Ju uke ti teik kikilam ti kotiai uli walikoun? ²Kilan solian tetan na tel seilon i nakuama ti teka Ju. Solian tenen ti pate buah ie. Se kako teka Ju Haeu hanimu kakaian lehe kako usi ma kaxi sawatani.

³Salan hina teka laha xaputi namil ti Haeu xinotiwen kapi laha. Tuae kalak na masin ien, nakon Haeu kum hamalumini tewaok tetan? ⁴Nga kum ukek! Kalak na tap wanen seilon aile usi waliko ti i kakawen, Haeu lawe i aile usi hawane waliko ti i kakawen. Masin ti leili pepai Haeu tel masiwi David ukek, ti i kaakane Haeu,

“Lawe seilon paxai tioiwa ka kakaiaam mewenae salan.

Na tel seilon ukek paxai kolongenian tetam

kumahe sawisawin, i kum pon waxainiai suluam

nake lawe o kola ka o mewenae sawisawin.”

(Ps 51:4)

⁵Uke teka ti amuto namiloi ukek, na masin lialui woukako i kola hawane ka Haeu se pate sawisawin, kaie i poponowi na i kahui kako ti lialui woukako? Nga tua kak hahanowi paxapaxa ti seilon. ⁶Kum nanamiloi ukek ien. Na masin kumahe sawisawin ti Haeu kahui kako ti lialui woukako, ala kumahe i poponowi ti i axi kawatan hani tuahe na seilon ti tehu pon ie. ⁷Teka ti amuto uke laha kak pahoi nga ukek, na masin putai xoxoi namil ti usiai aweisali Haeu i kola hawane soliai sawisawiaian ma i aile seilon haxawa hawane axan, kum pon ti na i tieni kaha ti saun lialun. ⁸Hina seilon laha kak putini ka amite tesol aposel hahanau ka ewi na seilon aile saun lialun lehe teka liai paxai tioi soliai Haeu. Seilon teka ien, Haeu hani hapoponowi hawane laha kawatan.

Tap tel seilon sawisawin ti puli Haeu

⁹Kaie kako namiloi ukek ia? Nakon kako teka Ju pamu ewian ti teka liai? Tap wanen! Amite kolawen ka lawe seilon, teka Ju ma teka kumahe Ju, kaha hatesol aile saun lialun. ¹⁰Masin ti leili pepai Haeu i ukek,

“Tap tel seilon sawisawin ti puli Haeu.

Tap tel na seilon i kum aile saun lialun. Tap wanen.

¹¹Tap tel i xeu hawane aweisali Haeu,

tap tel i hitoloke hawane Haeu.

¹²Hatesol seilon talewen tehitolaha hani Haeu,

laha hatesol talesawen.

Tap tel i aile waliko tenen i hasolia seilon.

Tap tuahe na tel.”

(Ps 14:1-3, 53:1-3)

¹³“Awalaha mewenae kohan.

Laha seilon ti weli pipis.

Kakaialaha sisiaian wauni puliweu.”

(Ps 5:9, 140:3)

¹⁴“Laha weli kak sai halialui seilon hetekie wawatak.”

(Ps 10:7)

¹⁵“Lawe laha is eliel hawane ti halialui ma teleiai seilon.

¹⁶ Tesol tesol na laha tahiawa laha aile hakila waliko

tenen kohan ma hakawata tia i seilon.

¹⁷Teka seilon ien tap wanen namil ti hasoliai

wasole seilon.”

(Isa 59:7-8)

18 “Tap wanen lolaha hani Haeu.”

(Ps 36:1)

19 Taen ie ala amuto paxai tioi ka tap tel i sawisawin ti puli Haeu, kasinan kako teka Ju nake Moses haniwen kako nauna ti Haeu ti usian. Aile ape kaha hatesol, teka Ju hetekie lawe seilon ti tehu pon ie kaha kum pon awaiakaha ti na Haeu tieni kaha ti saun lialun. 20 Ti tenen ien kako paxai tioiwa ka Haeu kum ukek kaha seilon sawisawin ti usiai nauna tetan ti hahaniai Moses. Nauna ien i kola haxewa ka kaha hina saun lialun.

Sale hasawiai wasolakaha hani kapi Haeu

21 Aope ie Haeu kola haniwen kaha aweisal ti hasawiai wasolakaha hani kapin, aweisal liai tenen ti usiai nauna ti hahaniai Moses. Puki Moses ma teka kuluiai kakai Haeu lato taiwen leili pepai Haeu sale tenen ien. 22 Haeu namiloi ukek wasole seilon hani kapin i sawi na namilokaha xoxoan ti Jises Krai. Haeu hei tewau aweisal ien hani hatesol teka laha soh ti Jises Krai, teka Ju ma teka kumahe Ju. I kum nam nenexi na tel.

23 Se lawe seilon aile saun lialun. Nanahiakaha hatesol pate i tae haxawai axe Haeu. 24 Ti lalape soliai Haeu i aile wasolakaha hani kapin i sawi, kumahe ti soliai pupuasakaha. I aile ukek ti Jises Krai mat kahui ai saun lialun ti kaha. 25 Haeu talo Jises Krai mat ukei kawatan ti lialui woukaha lehe ape i hatapo lengean. Kaha kum uke kawatan ti saun lialun na kaha soh hawane ka Jises mat ti ukei totonakaha. Haeu aile ukek ien lehe waxi i kola ka waliko ti i ailele se sawisawin. Imat ti tahiai Krai, i kum kahui aliake lialui woi teka seilon, i tani waxi kapitini laha. 26 Aope ie saun lialun ti kaha ape kahui. I kola hawane ka waliko ti Haeu aile se pate sawisawin. I kola ka puki i se pate sawisawin ma i aile kaha teka hina namil xoxoan ti Jises Krai wasolakaha kapin i sawi.

27 Nameniwa, kumahe ka ti usiai nauna ti Moses i hasawi wasolakaha hani kapi Haeu. Aile ape i kum pon wanen kaha sameni aliake kaha. Ti xoxoi namilokaha hani Jises Krai i aile wasolakaha kapi Haeu i soli. 28 Ape amuto papaxai? Mewenae ti xoxoi namilokaha hani Jises Krai wasolakaha hani kapi Haeu i sawi, kumahe ti ailei waliko ti nauna ti Moses hahanau nake seilon kum pon usi hawanean.

29 Namiloi paxaiwa. Nakon Haeu se mewenae Masiwi ti teka Ju? Kumahe, tin hetekie teka kumahe Ju. 30 Pate amuto tioi ka Haeu se telawe ape tin aweisal tewawawe ti hasawiai wasolakaha hani kapin. Aile ape mewenae ti xoxoi namil ti Jises Krai wasolakaha hani kapi Haeu i sawi, kako teka hina kikilam ti kotiai uli walikoukako ma teka kumahe Ju laha tap kikilam tenen ien. 31 Uke amuto namiloi ukek ka ape tap pupuase nauna ti Moses nake kaha hina namil xoxoan ti Jises Krai. Kumahe wanen masin ien. Xoxoi namilokaha ti Jises Krai i kola ka nauna ti Moses hina tupunan.

Xoxoi namili Abraham ti Haeu

4 ¹Namiloi paxaiwa Abraham tel tamakako teka Ju ti matahaun. Ti lahe aweisal wasolan hani kapi Haeu i sawi? ²Na masin i sawi ti soliai pupuasan, ala i pon sameni aliakean hani seilon. Tuae tap salangawan na i sameni aliake i hani Haeu. ³Ala amuto tioi waliko ti leili pepai Haeu i ukek, “Abraham soh hawane Haeu ape ti xoxoi namilon ien Haeu paxai ukek ka i tel seilon sawisawin.” *(Gen 15:6)*

⁴Nga kaxi haxewa aheke ukek. Tel na i puas hahitake seilon liai, i uke kahun ti tenen puasain i aile. I kum namiloi ukek tuahe ti soliai tel kahuiian i tua axi i moni. Ien se liai kahi puasain. ⁵Tuae soliai wasolakaha hani kapi Haeu kumahe ka kahi pupuusakaha. Ien se ani xoxoi namilokaha ti Jises Krai. Kaha soh ka Haeu i pon aile teka seilon laha xauxaun tetan, wasolalaha hani kapin i sawi.

⁶Tel masiwi David kakawen tetenen ti i kakaxi lalape amuamui teteka seilon ti Haeu namiloi ukek wasolalaha hani kapin se sawisawin kumahe nake ti pupuasalaha. I ukek,

⁷“Amuamui teteka seilon
ti Haeu oxoxi laha ti kawatan ti lialui woulaha.
Lialui saun ti laha ape susunian.

⁸Amuamui teka seilon ien.

Tap Haeu tel Masiwi po hapeti lialui woulaha
he namilon.”

(Ps 32:1-2)

⁹Nakon amuamu tetenen mewenae ti kako teteka Ju hina kikilam ti uli walikoukako ka hetekie teka tap kikilam tenen ien? Salan wanen ti kako kakaxi ka Haeu namiloi ukek wasole Abraham hani kapin se sawisawin nake ti xoxoi namili Abraham hani i. ¹⁰Namiloi paxaiwa. Lokon wanen wasolalalu i soli? Nakon i sohot muhin ti Abraham uke kikilam tenen ien ka imat? Kumahe muhin, wasolalalu i soli imat ti ukei kikilam ien.

¹¹Tenen kikilam ien ti Abraham uke se kolakol ka hoi liai namilon xoxoan ti Haeu ma tin i sawisawin ti puli Haeu imat ti i aile tenen saun ien. Aile ape Abraham i sohot tame hatesol seilon laha soh ti Haeu hanowi i, kalak laha tap kikilam tenen ien. Wasolalaha hani kapi Haeu i sawi nake ti xoxoi namilolaha tetan. ¹²Tin masin Abraham se tamakako teka Ju, kumahe mewenae teteka kako hina kikilam ti uli walikoukako tuahe hetekie nanahiakako i ukene xoxoi namili Abraham ti Haeu, imat ti i uke tenen kikilam ien.

¹³Kumahe nake ti usiai nauna ti hahaniai Moses, Haeu kakane Abraham ka i ma teka nakuama tetan laha sohot tame lawe waliko ti tehu pon ie. Haeu aile nake i namiloi ukek Abraham se seilon sawisawin. I ahuma ti xoxoi namili Abraham hani i. ¹⁴Na masin kako uke waliko ti Haeu kakawen i hani nake ti usiai nauna ti Moses, tap pupuase xoxoi

namilokaha hani Haeu. Ape tin tap kaha po uke waliko ti Haeu kakawen i hani nake kaha kum pon usi hatapoi nauna ien. ¹⁵Aile ape i halenge Haeu nake lawe kaha xaputi tunahi. Mewenae na liai Haeu tai hani kaha nauna ien, kaha kum xaputi.

¹⁶Aile ape waliko solian ti hahaniai Haeu, kaha uke ahuma ti xoxoi namilokaha tetan. Ti lalape soliaian i hani kaha, kumahe ti soliai pupuasakaha. Hatesol teteka nakuama ti Abraham, hoi liai kaha uke na kaha hina namil xoxoan ti Haeu masin ti Abraham, kumahe mewenae na kaha teka kahikahi Jises Kraiss aile usi saun ti teka Ju. Abraham se tamakaha hatesol teteka kaha soh ti Jises Kraiss. ¹⁷Masin ti leili pepaun Haeu kakane Abraham ukek, “Nga aile o sohot tame kilan seilon ti tesol tesol ti tehu pon itan.” (Gen 17:5) I sohot ukek nake namili Abraham xoxoan ti Haeu, tetel i hamoiha aliake teka maten ma i tua kak hasohotu waliko ti liai tap.

¹⁸Kalak tap salangawe monomon tetan ka i sohot tame tel na akaik, ti xoxoi namilon ti Haeu, Abraham mon atengi tatale ape se i sohot tame kilan seilon ti tehu pon ie. Masin ti Haeu kakanewen i ukek, “Kilan wanen teteka laha nakuama tetam.” (Gen 15:5) ¹⁹Xoxoi namilon ti Haeu tap wanen i tataelih kalak i tioi ka i salaimat kasiawen ti na i sohot tame tel na akaik ti ahangun ape sai 100 ma tel axoan Sara se tin lieheh.

²⁰Abraham tap tahi kapaxe waliko ti Haeu kakawen i aile, xoxoi namilon ti Haeu i xox aheahele. Xoxoi tutuhan i haxawa hawane axe Haeu. ²¹Abraham soh hawane ka Haeu pon ailei waliko ti i kakawen i aile. ²²Leili pepai Haeu i kaxiwen ka nake xoxoi namili Abraham ti Haeu, Haeu namiloi ukek i se seilon sawisawin.

²³Tetenen ien kumahe mewenae hani Abraham. ²⁴Kaha tin Haeu namiloi ukek seilon sawisawin na namilokaha xoxoan tetan, tetel i hamoiha aliake Jises tel Masiwi ti kaha. ²⁵Haeu hani lioi Jises mat nake ti lialui woukaha ape i xahateni aliake Jises ti matean lehe wasolakaha hani kapi Haeu pon i sawi.

Teteka wasolalaha hani kapi Haeu solian laha leili amuam

5 ¹Haeu namiloi ukek kako ape sawisawin nake kako hina namil xoxoan ti Jises Kraiss. Aile ape wasolakako hani kapi Haeu solian, usiwa waliko ti Jises Kraiss tel Masiwi ti kako ailewen. ²Nake ti xoxoi namilokako ti Jises Kraiss i hei hani kako aweisal ti ukei lalape solian ti Haeu ape aope kako to ilalamenti tutuen. Ape kako amuam hawane ti kako mon atetengi taen ti kako tuai Haeu ti hatesol waliko solian tetan.

³Kumahe mewenae ien, tin kako amuam taun ti kawatan nake kako tioi i hanau kako kau lungeiai waliko. ⁴Ti na kako nohui kawatan, kako uke he kuin ape Haeu amuke kako. Ti i amuke kako, monomon ti kako xox hawane. ⁵Ape tenen monomon ti kako ien i kum hatahunoso kako

nake Haeu waheni hawane kako. Se Holi Spirit ti Haeu haniwen kako i aile kako paxai tioi lalape wawahen ti Haeu.

⁶Taun tetehu ti Haeu kilamiwen, ti kako tap wanen huhual, Jises mat hualiakaha teka seilon ailei saun lialun. ⁷Hanima kaha, kalak tel seilon solian, kumahe malimun ti mat hualian, kalak teka uke laha kum nomuha. ⁸Tuahe Haeu kola hawanewen lalape wawahen tetan hani kaha ti Kraiss mat ukei totonakaha lokon ti kaha seilon lialun tutuen.

⁹Nake ti matei Jises Kraiss, kako teka hina namil xoxoan hani i, wasolakako ma Haeu ape i soli. Aile ape kako soh hawane Jises Kraiss awai kako ti lengei Haeu taen ti i axi kawatan hani teka seilon ailei saun lialun. ¹⁰Lokon ti kako papahoxai tutuen Haeu, i aile kako pakata hani kapin nake ti matei tel Natun. Aile ape i pon hawane kako soh ka Jises Kraiss awai kako ti kawatan tenen tap tahi tapoan nake i moihin ma i pupuas leilokako. ¹¹Kumahe mewenae tenen ien. Tin i pon kako amuke hawane Haeu usiwa waliko ti Jises Kraiss ailewen ti i pakateni kako hani kapi Haeu.

Sale pupuase Adam ma Kraiss

¹²Adam, tetel kaha nakuama tetan, i hasohotu saun lialun hani tehu pon ie. Tetenen ien i hutui matemate. Ape i sohot hani lawe seilon nake kaha hatesol aile saun lialun. ¹³Imat ti nauna ti Haeu hahaniai Moses, saun lialun hoi liai ien. Haeu kum tieni seilon ti xaputiai nauna ien nake lokon ien tap nauna. ¹⁴Tuahe lokon ti Adam hanima taen ti Moses, matemate i kakalauhi hatesol seilon, tataen teka laha aile saun lialun tetenen kumahe ti xaputiai nauna hanowi ti Adam. Tahitah ti Adam, i aile halialu hatesol seilon a waliko ti Jises Kraiss aile i hasolia kaha hatesol.

¹⁵Soliai Haeu hani kaha, soliaian i xoini wanen lialuan ti tahitah ti Adam hasohotu. Matemate i tunahi kaha seilon nake ti lialui woi seilon tel. Tuahe xuhai solian kilan seilon uke nake ti lalape soliai seilon tel, Jises Kraiss. ¹⁶Lalape soliai Haeu hani kaha, anan liai tenen wanen ti ani lialui woi seilon tel. Saun lialun ti Adam i hutui halenge Haeu ti tieniakaha ti lialui woukaha. Tuahe kalak pate kilan saun lialun ti kaha, wasolakaha hani kapi Haeu pon i sawi nake ti waliko ti Jises Kraiss ailewen ti awaiakaha. ¹⁷Saun lialun ti seilon tel aile matemate tinoi kongini kaha. Tuahe kaha teteka kaha uke lalape soliai Haeu ma kaha ilameni tioi ka wasolakaha hani kapi Haeu sawiwen, kaha to wawaxaini lawe waliko lian tehue nake ti Jises Kraiss.

¹⁸Aile ape nake ti seilon tel tahi kakai Haeu, kaha hatesol tunahi lengelenge ti Haeu ti lialui woukaha. Tuahe tin seilon tel, Jises Kraiss, i aile waliko sawisawin ti i hong tamani Haeu. I hei aweisal hani kaha hatesol lehe wasolakaha hani kapi Haeu i sawi ape kaha sohot seilon

haun ti usian. ¹⁹Nake ti tahitah ti seilon tel, Adam, saun lialun kalauhi kaha kilan. Tin masin nake ti hong tamaniai kakain ti seilon tel, Jises Kraiss, wasole kilan seilon i sawi kapi Haeu.

²⁰Nauna ti Haeu hahaniai Moses i sohohih lehe waxi seilon paxai tioi uke lialui woulaha. Tuahe ti seilon to aile ahehekele saun lialun, lalape solian ti Haeu hani kaha i lap aheahele. ²¹Masin ti saun lialun tinoi kokongini seilon hani aweisal ti matemate, lalape soliai Haeu hani kaha i oxoxi kaha hani aweisal ti hasawiai wasolakaha hani kapi Haeu lehe kaha uke tonain kapin ti tap tahi tapoan nake ti waliko ti Jises Kraiss tel Masiwi ti kaha ailewen.

Teka kahikahi Kraiss taha hawanewen ti saun lialun

6 ¹Ape lehe kako kak ukek ia? Kaie kako to aile tatale saun lialun lehe lalape solian ti Haeu hani kako to lap ahe tatalele? ²Tap wanen. Kako kongini uke isiai pahakako ti ailei saun lialun. Kako masin tel seilon maten, i kum pon hongeniai totohong. ³Nakon amuto maluhewen ka hatesol teteka kako kewen baptais ti kolakol ka kako pakatawen kapi Jises Kraiss, ien masin ka kako mat ohoiwen i? ⁴Aile ape ti kako kewen baptais, ien masin ka kako mat ape tihina usiwen i. Tuahe Jises Kraiss i xahat alia ti matean ti kui pohe tel Taman. Ape kako tin masin ka kako xahat alia lehe kako ape seilon haun ti usiai Haeu.

⁵Kako pakata haniwen kapi Jises Kraiss ti kako selai kako ti aweisal lialun ti kako to usiusi. Ien masin ka kako mat ohoi i. Tin masin kako pakata hani kapin ti kako sohot seilon ti usiai aweisali Haeu. Ien masin ka kako moih alia usi Jises Kraiss. ⁶Kako tioi ka ti laha tahi hakea Kraiss he kros masin ka laha tahi hakea hetekiewen lialui nanahiakako ti imat. Ien lehe kako pon tahiai isiakako ti ailei saun lialun ape kako kum hani lioi saun lialun kapiti kakapitini kako. ⁷Kako ape kumahe hahitake saun lialun, masin seilon maten i taha hawanewen ti saun lialun. ⁸Ien masin ka kako mat ohoi Jises Kraiss. Aile ape kako soh ka tin kako to kapin. ⁹Kako tioi hawane ka salan nake Kraiss xahat alia ti matemate ape tap i po mat ulea. I kuoselewen ti pohe matemate. ¹⁰Matean tehue wanen ti xoini tamusukei saun lialun ape aoape ie i pakata hahawane kapi Haeu. ¹¹Aile ape amuto namiloi kewak, amuto masin seilon maten i kum pon hongeniai totohong ti ailei saun lialun. Pakataiamuto kapi Jises Kraiss, i kola hawanewa ka nanahiamuto i hahaxawa Haeu.

¹²Amuto kum hahani saun lialun kapiti amuto. Kum hohongeni lialui isiaiamuto. ¹³Kum hani lilioi tuahe tesol ti tupuamuto i alali ailei saun lialun. Imat amuto xauxaun wanen ti Haeu. Tuahe aoape ie amuto seilon haun. Aile ape hani hatapoa Haeu tupuamuto. Tesol tesol ti tupuamuto hapuasa usiwa namili Haeu ti ailei saun solian. ¹⁴Kum hani lilioi lialui isiaiamuto kapiti amuto. Amuto kumahe hahitake nauna ti Moses ti i kum

kongini uke amuto ti ailei saun lialun. Amuto ape hahitake lalape soliai nenein ti Haeu.

Teka kahikahi Krai seilon ti ailei waliko sawisawin

¹⁵Kaie lahan? Ti kako ape hahitake lalape soliai nenein ti Haeu, kaie kako aile tatale saun lialun pake kako kumahe hahitake nauna ti Moses? Tap wanen. ¹⁶Nakon amuto kum tioi ka amuto sohot unau tel ti na amuto hong usi? Na amuto usi lialui isiaiamuto, amuto se hahitake saun lialun ti i neini amuto hani aweisali matemate. Tuae na lawe amuto hong tamani Haeu, i amuke hawane nanahiamuto. ¹⁷Kemuk saun lialun kakapiti amuto. Tuae kemulik wanen Haeu nake ti leili atemuto ape amuto hong usiwen kakaian ti amuto hongoen. ¹⁸Amuto taha hawanewen ti saun lialun. Amuto ape unau Haeu ailei waliko sawisawin.

¹⁹Nga hapuasa kakain tetenen ti nexi hani amuto nake pamu malimun ti amuto xeu. Kemuk lawe amuto hapuasa tupuamuto ailei saun lialun ma ti xaputiai nauna ti Haeu. Tuae aope ie, hani hatapoa tupuamuto ailei saun solian lehe lawe amuto hani hatapo Haeu leilomuto ma lawe amuto aile usi namilon.

²⁰Lokon ti amuto unau saun lialun, tap wanen amuto tani waxi ailei waliko sawisawin. ²¹Waliko la solian amuto kewen ti lialui woumuto tenen ti aope ie amuto hihienake? Waliko ien i tua neini amuto hani aweisali matemate. ²²Tuae amuto taha hawanewen ti saun lialun ape amuto sohot unau Haeu. Ani tenen ien, Haeu huali amuto lehe amuto hani hatapo i tupuamuto ma amuto uke tonain kapin ti tap tahi tapoan. ²³Nameniwa ka kahi saun lialun se matemate. Tuae teteka kako pakata hahawane kapi Jises Krai tel Masiwi ti kako, ti lalape soliai Haeu i hani kako tonain kapin ti tap tahi tapoan.

Kahikahi Krai tahain ti hahitake nauna ti Moses

7 ¹Tesol akikik ti Krai, amuto tioi hawanewen nauna ti Moses. Amuto tioi ka nauna ien kakalauhi seilon mewenae ti i moihin tutuen. ²Nga kak kola ukek. Na tel hehin hina axoan, nauna ti Moses kongini hahamalumini i kapi tel axoan ti i moihin tutuen. Tuae na tel axoan mat, i koukewen ti tehu salaian ien. ³Aile ape na i uke tel wawan liai ti tel axoan moihin tutuen, seilon axai i hehin ti tua hani lalolal tupuan. Tuae na tel axoan matewen, nauna ti Moses kum kongini i, ape na i sal ulea, laha kum axai i ukek ien.

⁴Tesol akikik ti Krai, tutuhi kakaiak masin. Nauna ti Moses kum xinoti kongini amuto. Amuto ape seilon haun nake amuto pakata hahawane kapi Krai, tetel ti Haeu hamoiha aliakewen. Masin ti tel hehin, i ape hahitake ngangahat ti tel axoan haun, amuto ape hahitake ngangahat ti Krai lehe ani puasamuto se solian hani Haeu. ⁵Kemuk,

lokon ti kako tua aile usiusi isiai tupuakako, kako is eliel ahe ailei waliko ti Haeu hahalini. Lialui isiaiakako i pupuas leilokako ape lialui pupuasakako neini kako hani aweisali matemate. ⁶Tuahe aoape ie kako selaiawen ti lialui nanahiakako ti imat hani habitake Jises Krai. Aile ape kako tahawen ti hahitake nauna ti Moses lehe Holi Spirit tetel ape kapitiakako ti ailei puase Haeu, kumahe tuahe usiai teik teik ti nauna masin ti imat.

Nauna ti Moses i kola hatakei saun lialun ti kaha

⁷Kaie kako ukek nauna ti Moses hina lialun tetan? Tap wanen. Nake ti nauna ien kako tioi waliko tenen lialun. Teik ti tesol nauna i ukek, “Kum hohongeni lialui isiaiam.” (*Exod 20:17*) Na masin tap teik nauna ien, nga kum tioi ka saun tenen ien kumahe sawisawin. ⁸Tuahe na kaha tua usiusi isiai tupuakaha, titioakaha ti teik nauna ien i tua hahika kaha ti xaputian. Lialui isiai seilon ti ailei saun lialun kumahe pate xoxoan na masin tap nauna.

⁹Lokon ti kako kumahe xewan ti nauna, tap kako to nanamilo waliko ti kako ailele. Tuahe ti kako xewawa waliko ti nauna hahanau, kako paxai tioi ka kako seilon ti ailei saun lialun ma kako se he aweisal ti matemate. ¹⁰Nga sokok tesol nauna ien ala ti kola haniakako tonain kapi Haeu tuahe i kola towiahu ka kako se xauxaun wanen tetan. ¹¹Lialui isiaiakako i puluti aliake kako ka leilon ti kako ailele saun lialun i pon kako usi nauna ti Haeu. Tuahe salan tetan, kako xau ahe ti Haeu. ¹²Ti tesol waliko ien nga kak ukek, nauna ti Haeu hahaniai Moses se tuah wanen nake i ahuma ti Haeu. I hahanau waliko ti pahan ma i huhuali kaha.

¹³Kaie kako ukek nauna solian ien haxau kako ti Haeu? Tap wanen. Tuahe i kola hawane hani kako lialui woukako ape kako tioi kako se xauxaun ti Haeu ti kako xaputi nauna solian ien. Aile ape kako paxai tioi hawane lialui saun lialun.

Hilehile ti leilokaha

¹⁴Tap lialun ti nauna ti Moses. Kako tioi ka i ahuma ti Haeu. Lialun non kaha seilon nake kaha hongeni lialui isiaiakaha kapiti kaha. ¹⁵Kewi kaha nam tataxini aliake kaha. Pahakaha ailei waliko solian tuahe kaha kum aile. Hina kaha aile non waliko lialun ti kaha watakai. ¹⁶Na kaha aile waliko lialun ti kumahe pahakaha ailean, namilokaha i kola hani kaha ka salan nauna ti Haeu se solian. ¹⁷Tuahe kaha kum kongini uke ailean. Isian ti leilokaha ititini kaha ti ailei waliko lialun.

¹⁸Tap waliko solian leilokaha usiwa isiai tupuakaha. Kaha namilo eliel ailei waliko solian tuahe kaha kum aile usi. ¹⁹Ape kaha kum aile waliko solian ti pahakaha ailean. Kaha aile tatale waliko lialun ti kumahe

pahakaha. ²⁰Na kaha aile waliko tenen kumahe pahakaha ailean, ien i kola ka kumahe kaha tua aile. Isiai tupuakaha lulungei kaha ailean.

²¹Tunahan tetak masin. Kewi lawe i sohot ukek. Na pahakaha aile waliko solian, waliko lialun leilokaha i neini hakalala kaha. ²²Ti leili atekaha, kaha waheni hawane nauna ti Haeu. ²³Tuahe lialun ti leilokaha i hilei namil solian ti kaha ape i tipahi kongini kaha hahitake nenein ti lialui isiaiakaha ti i pupuas leilokaha. ²⁴Hatahan wanen kaha! Kaie aita pon oxoxi hatahakaha ti lialun ti leilokaha ti i itini hahaniwa kaha aweisali matemate? ²⁵Nga tunahi ka salan wanen tenen ie. Ti aweisal tepaun, leili namilokaha kaha paxai tiori soliai nauna ti Haeu ape pahakaha wanen usian. Tuahe ti liai tepaun, lialui isiaiakaha i neini hakalala kaha hani ailei saun lialun. Aile ape kemulik haniwa Haeu ti Jises Krai tel Masiwi ti kaha, tetel i huali kaha ti xoiniai lialun ti leilokaha.

Aweisal huonen neiniakaha

8 ¹Ala ape amuto tiori. Teteka kaha pakata xox hahawane kapi Jises Krai, tap Haeu po tieni halialu kaha. ²I sohot ukek ien nake kako teka kahikahi Krai, Holi Spirit tel i neneini kako ma i hahasawi nanahiakako, i oxoxi kako ti hahitake nenein ti isiaiakako ailei saun lialun ti lawe i kapiti kako hani aweisali matemate. ³Usiai nauna ti Haeu hahaniai Moses, i kum aile kaha lioi saun lialun nake lialui isiaiakaha pamu xoxoai. Aile ape Haeu namilo aweisal liai tenen. I taloma tel Natun Jises Krai i sohot hanowi kaha seilon. Haeu hani i, tetel tap nami na teik saun lialun, kaui kawatan ti lialui woukaha lehe kaha taha uke hahitake nenein ti lialui isiaiakaha. ⁴Haeu aile ukek ien lehe waxi kako teka kahikahi Krai kako pon ailei waliko ti nauna tetan hahanau. I puas na kako kum usi lialui isiai tupuakako tuahe kako usi nenein ti Holi Spirit.

⁵Teka laha tua puas ususi lialui isiaialaha, namilolaha mewenae toi waliko ti hamuamui tupualaha. A teteka laha puas ususi nenein ti Holi Spirit, namilolaha toi waliko ti Holi Spirit amuke. ⁶Na seilon hani lioi lialui isiaialaha neini namilolaha, laha tunahi aweisali matemate ti i haxau laha kapi Haeu. A teka laha hani Holi Spirit kapiti namilolaha, Haeu hatona hasolia tialaha ma laha tunahi tonain tuah kapin. ⁷Teteka seilon lialui namilolaha kakapiti laha, lawe laha pahoxai Haeu. Laha kum hong tamani nauna tetan. Salan wanen hoi liai laha kum pon usian. ⁸Ape ti usiai isiai tupualaha laha aile waliko tenen i kum pon wanen hamuamui Haeu.

⁹Tuahe amuto teka kahikahi Krai, kumahe amuto ususi isiai tupuamuto. Se Holi Spirit tetel i neneini amuto na salan amuto hahani i puas leilomuto. Nameniwa ka seilon teka Holi Spirit kumahe i pupuas

leilolaha, laha kum pakata wanen kapi Krai. ¹⁰Na amuto pakata kakapita kapi Krai, kalak na imuh amuto mat nake ti lialui woukaha seilon, Haeu hani amuto hanawain ti i moih kapita nake wasolamuto hani kapin ape sawisawin. ¹¹Haeu xahateni aliake Jises Krai ti matean. Aile ape na Holi Spirit tetan pupuas leilomuto, kalak na tupuamuto mat, Haeu hamoiha aliake amuto ti pohe tel Spirit ien.

¹²Tesol akikik ti Krai, ala Holi Spirit tetel neiniakako. Aile ape kako kum hohongeni wanen isiai tupuakako. Kako kum ailele waliko ti isiai tupuakako ititini kako ailean. ¹³Na amuto tua to hohongeni lialui isiaiamuto, i selai haxau tamusuke amuto ti Haeu. Tuahe na ti kui pohe Holi Spirit amuto tahi waxaini lialui isiaiamuto ti ailei saun lialun, amuto tunahi tonain tuah kapi Haeu. ¹⁴I sohot ukek ien nake teteka laha hani Holi Spirit kapiti laha, laha se nati Haeu.

¹⁵Aile ape amuto kum sosohot seilon tenen weli maamata hanowi ti lokon amuto tutuen hahitake nenein ti lialui isiaiamuto. Aoep ie amuto se nati Haeu nake amuto hahitake nenein ti Holi Spirit. Ti tenen ien, i pon hawane kako kakane Haeu ukek, “O se Tamamite.” ¹⁶Ape puki Holi Spirit haxoxo namilokako ka salan kako nati Haeu. ¹⁷Na masin ien, kako uke waliko solian ti Haeu hahani tel Natun Jises Krai. Tuahe na pahakako tuai Haeu ti hatesol waliko solian tetan, tin kako kau lungeiwa kawatan hanowi ti Jises Krai kauen.

Waliko solian tapein ti imuh teka kahikahi Krai uke

¹⁸Nga soh hawane ka kawatan ti i tutunahi kako aoep ie, i kum xohima wanen kapi kilai waliko solian ti kako uke ti Haeu imuh. ¹⁹Lawe waliko ti Haeu tanomi, laha mon atetengi ngain tapeinan ti Haeu hamoiha aliake teka natun. ²⁰Haeu namiloiiwen ka lawe waliko ti i tanomi, i lialu ma tapo ahuahulih kalak na kumahe pahalaha i sohot ukek ien. ²¹Tuahe lawe waliko mon atetengi tutuen ngain tapeinan ti Haeu kola lalape soliaian ti i aile lehe waxi tap laha po lialu tamus masin ti i aile hani teka natun.

²²Kako tioi ka waliko tenen tenen ti Haeu tanomi laha ahahatake kaui kawatan lilian ti imat hanima aoep. Moloii kawatan ien masin ti hehin na i hatakaha akaik. ²³Tin hetekie taen kako, kalak Holi Spirit tel i pupuas leilokako i aile kako ilameni tioi ka kilan waliko solian ti na i luluainima imuh, tin kako ahatake moloan ma kawatan ti i tutunahi kako. Tuahe kako mon atetengi taen kako uke hatapo lawe waliko solian ti Haeu nake kako natun. Taun tehu ien i hani kako tupuakako haun masin ti i kakawen. ²⁴Lilian ti Haeu awaiwa kako ti kaui kawatan ti lialui woukako, kako mon atetengi ukei tesol waliko ien. Tap tel i mon atengi waliko tenen hoi liai i kewen. ²⁵Tuahe na kako mon atetengi waliko tenen ti kako tai waxi, kako soh hawanewa ka kako uke ma kako kum mon lilioa.

²⁶Ape na kuikako uke he tap, Holi Spirit tetel hualiakako. Kalak tataen ti kako kum lotu uke, puki Holi Spirit lotu huhuali kako. I lotu ahahatake hawane ti i kum pon kaha kaxi kolongeni. ²⁷Haeu, tetel i paxai kalisi leili lawe seilon, i tioi waliko ti Holi Spirit kakak ti i tutuke awakako nake lotu tetan onoteni namili Haeu. ²⁸Ape kako tioi ka lawe waliko ti i sosohot, Haeu hatano solian ti teka laha waheni i. Teteka ien Haeu kilamiwen puas usiai namilon. ²⁹Seilon teka ien Haeu hoi liai i tioiwen ka laha seilon tetan ape i kilamiwen laha sohot hanowi tel Natun. Ti tenen ien kako ape masin talin ape tel Nati Haeu i tetel pamu ti kako. ³⁰Ti Haeu kilamiwa kako, i ilowi kako ti usian ma i aile wasolakako kapin i sawi. Ape kako uke tuai i waliko solian tetan ti i kakawen.

Tap tenen waliko kongini uke wawahen ti Haeu

³¹Lehe ape kako kak ukek ia ti lalape soliai Haeu ien? Na Haeu tepaun ti kako, aita pon xoiniakako? ³²Haeu tai hasalia tel puki Natun ti kaui kawatan tuahe i hani lioi i mat ti hualiakako. Na masin ien, i pon hawane kako soh ka ti lalape soliaian tin i hani kako lawe waliko ti hualiai nanahiakako.

³³Na tel i sului kako teka Haeu kilamiwen tetan, nakon Haeu hong waxi i? Tap. Puki ailelei Haeu wasolakako kapin i sawi. ³⁴Aita tel pon xoiniakako na laha sului kako? Tap. Jises Krai tel Masiwi tapein, i toto mini Haeu sai manau, i tukei awakako hani Haeu. I tel i mat ma i xahat aliawen ape i huhuali kako.

³⁵Waliko la pon konginiai wawahen ti Krai hani kako? Na kako tunahi kawatan tenen tenen, kumahe ka ape tap wawahen ti Krai hani kako. Kalak na taun ti kako kum tioi tenen waliko na kako aile, na seilon axi kako kawatan nake ti usiai Krai, na kako lamani moloan, na kako tae hawane soxi, leili taun ti hitolo, leili taun ti moxe matein masin ti na lehe laha telei kako, tap tenen na waliko kongini uke wawahen ti Krai hani kako. ³⁶Waliko ien masin ti leili pepai Haeu tel masiwi David kaakane i ukek,

“Nake amite seilon tetam,

lawe ngain amite moxemoxe matein.

Tap seilon aile nanamiloi amite,

hanowi sipsip ti na laha telei.”

(Ps 44:22)

³⁷Tuahe kalak kako to ilalamenti kawatan tenen tenen, kako waxaini hahamahuli nake Krai tel i waheni kako, i hahakui kako.

³⁸Nga soh hawane ka tap tenen na waliko kongini uke wawahen ti Haeu hani kako. Na kako moihin ma na kako maten tin i hahamalum. Tek a engel, teka spirit lialun ma na poh tenen tenen, laha kum tiehi uke wawahen ti Haeu. Tin masin lawe waliko ti i sosohot aope ie ma na imuh. ³⁹Waliko ti pate patul wanen ma itan wanen hetekie lawe waliko ti Haeu

tanomiwen, tap tenen ti lato i pon konginia i wawahen ti Haeu hani kako. A se Jises Krai tel Masiwi ti kako i kokola lalape wawahen ti Haeu ien.

Pol nanamiloi teka Ju

9 ¹Nga kaxi hahawane kakain salan. Nga se kahikahi Krai, nga kum puluti wanen amuto. Namilok xoxoan wanen ka waliko ti nga kakak salan nake Holi Spirit pupuas leilok. ²Tiak kawatan wanen. Nga toto leili tatahan. ³Nga tahane hawane teka Israel. Laha se teka akikik Ju. Na ala i tapai laha soh ti Jises Krai, nga kum nomuha na Haeu kak sai nga ape nga selaia ti Krai. ⁴Se teteka Israel, Haeu kilami seilon tetan ma i paxai ukek laha se natun. I lawe kapi laha lokon ti teik xewai maun neneini laha he lohong. I xinoti kakain kapi laha ma hani laha nauna ti usian. I kola hani laha sale usiai saun ti lotuian ma laha se tin teteka Haeu kakawen i hani laha kilan waliko solian. ⁵Abraham, Aisak ma Jakob lato se teka matahaun ti laha a Krai i tin tel Ju ti i sohot seilon hanowi kaha. I se Haeu, Masiwi ti lawe waliko. Hoi liai kaha haxawa hawanewa axan lian tehue. Salan wanen.

Haeu pon aile usiai tenen ti pahan

⁶Tuahe kilan teka Ju laha kum soh ti Jises Krai. Kalak masin ien, kumahe ka waliko solian ti Haeu kakawen i aile hani Abraham ma teka nakuama tetan i kum sohot poponowi. Salangawan masin. Kumahe hatesol teka laha nakuama ti Abraham laha nati Haeu wanen. ⁷Tin masin kumahe hatesol teka kahi nati Abraham Haeu namiloi ukek laha se nati Abraham. Ien se salan nake Haeu kakanewen Abraham ka mewenae teka laha nakuama ti tel natun Aisak se nati Abraham wanen. ⁸Haxewa ahekean masin. Kumahe ka seilon se nati Haeu nake i kahi nati Abraham. Mewenae teteka kahi natun ti Haeu kakawen ka liai laha takah, i namiloi ukek laha nati Abraham wanen. ⁹Kako tioi ka Haeu kakane Abraham ukek, “Ahang tehu toma, taun tin tetehu, Sara hatakaha tel akaik wawan usiwa namilok.”

(Gen 18:10)

¹⁰Tel akaik ien i se Aisak tel matahaun ti kako. I axoan Rebeka tetel i hanatuale huhua akaik wawan sangasang, Jekop ma Iso. ¹¹⁻¹²Imat ti lalu takah, hoi liai Haeu kakanewen Rebeka ukek, “Tel pamu i hahitake tel komuh.”

(Gen 25:23) I aile ukek

ien ti puki namilon kumahe ti paxai kolongeniai woulalu. Namilon ti i aile kumahe i ahuma ti soliai puasalalu. I kola ka Haeu kilami seilon ti na pahan i kilami. ¹³Masin ti leili pepai Haeu i ukek, “Nga kilami Jekop. Tek a seilon tetak nakua ahuma tetan. Kumahe pahak Iso.”

(Mal 1:2-3)

¹⁴Kaie kako kak ukek ia? Nakon kolongenia ti Haeu kumahe sawisawin ti kilamiai seilon? Tap wanen. ¹⁵Masin ti Haeu kakanewen Moses i ukek,

“Nga aile kola lalape soliaiak
hani tuahe tel ti na pahak nga kola.

Nga kola tatahan tetak

hani teka seilon ti na pahak nga kola.”

(Exod 33:19)

¹⁶Aile ape Haeu kilami seilon kumahe nake ti isiai pahalaha ma na haelielialaha ailei puasain. I aile ti lalape soliaian hani teka ti na pahan i aile.

¹⁷Namiloiva waliko ti Haeu kakak leili pepaun. I kakane Fero, tel masiwi ti Igip ukek, “Nga aile o sohot tel masiwi lehe waxi nga kola kui pohek ti na nga puas ahuxai pupuasam ma tin seilon ti pon hatehu ie laha paxai tioi lalape axak.”

(Exod 9:16) ¹⁸Ape kako

paxaiwen ka Haeu aile kola soliaian hani teka ti na pahan i kola ma i aile hailaia pati teka ti na pahan i hailaia, seilon tetenen masin Fero.

¹⁹Tuahe teka ti amuto uke laha ukek, “Na masin ien, alahan ka Haeu tieni kaha? Na Haeu pahan ailei tenen na waliko, aita tel pon konginian?” ²⁰Kum kak ukekek ien. Amuto aita lehe amuto kak papahoi Haeu? Kaie waliko ti i tanomawen kamei tel tanomian ukek, “Alahan o tanomi nga ukek ie?”

(Isa 29:16, 45:9) ²¹Na tel hehin hapuasa kaini ailei

po, i tetel i namilo i na i aile po wanen ma na poxawaha.

²²Tin masin Haeu, pon hawane i kola lengean ma pohen hani teka laha pahoxai i, ma tin pon hawane i kola tatahan ti i paxai lilioi lialui woi seilon teteka ala i tapai hawane Haeu tua halialu tamusuke laha. ²³Tin pon hawane Haeu aile hasolia hani teka seilon ti pahan i kola lalape soliaian hani laha, teteka hoi i kilami peleuwen ka laha to kapin lian tehue. ²⁴Teka ien se tin kako, teka ti Haeu kilamiwen usia i aweisalun, kumahe mewenae teka Ju, tin hetekie teka kumahe Ju.

²⁵Masin ti Hosea tai kaxiwen ka Haeu ukek,

“Tek a seilon kumahe tetak,
nga paxai ukek laha ape tetak.

Nga waheni teteka

ti imat nga kum amuke.”

(Hos 2:23)

²⁶Tin i tai kakaxi,

“Ti imat Haeu kakawen ka laha kumahe seilon tetan.

Tuahe ao pe ie Haeu ukek,

‘Nga tel pate pohen nga paxai tioi
ka laha se natuk.’ ”

(Hos 1:10)

²⁷Aisaia, tel kului ai kakai Haeu kak eliel sale teka Israel ukek,

“Kalak teka seilon ti Israel kilai alaha

mongohuan puli hepekeun ti peixux,

pate palai teteka Haeu awai.

²⁸I sohot ukek ien nake Haeu tel Masiwi

liai i kahui koseni seilon ti tehu pon ie ti lialui woulaha

masin ti i kakawen ka i aile.”

(Isa 10:22-23)

²⁹Tin masin ti Aisaia kakawen imat i ukek,

“Na Haeu tel Masiwi pate pohen
tai hasalia palaiakaha teka ti kaui kawatan,
ala kaha lialu tamus hanowi ti
Haeu aile hani seilon ti Sodom ma Gomora.”

(Isa 1:9)

Teka Ju kum soh ka Jises se Kraiss

³⁰Kaie ape kako namiloi ukek ia? Teka kumahe Ju, wasolalaha hani kapi Haeu i sawi nake ti xoxoi namilolaha ti Jises Kraiss, kalak laha tai puas eliel ti hasawian. ³¹Tuahe teka Ju, kalak laha haeliel hawane ti usia lawe saun ti laha, wasolalaha hani kapi Haeu i tai sawi. ³²Kaie lahan tenen ien? I tai sawi nake namilolaha xoxoan ti soliai pupuasalaha kumahe ti tenen aweisal Haeu haniwen laha. Laha ukek pate hienain na Kraiss mat he kros, aile ape laha kum soh ti Jises. Masin ka laha tanga he tehu kuku. ³³Masin ti pepai Haeu kakawen sale Jises Kraiss i ukek,

“Nga hatuhi tehu kuku pate tuah leili Jerusalem.

Tehu kuku ien laha tanga put.

Tuahe teka seilon laha soh tetan

tap wanen laha po namiloi tahane aliake.”

(Isa 8:14, 28:16)

10 ¹Tesol akikik ti Jises Kraiss, leili tiak i tangitang hawane. Ti xoxoi isiai pahak nga kamei Haeu lehe waxi i awai teka Ju ti kawatan ti lialui woulaha. ²Pon nga kaxi hani amuto nake nga tioi ka laha haeliel hawane hani hatapoi Haeu tupualaha tuahe titioalaha ti sale pupuase Haeu i tae. ³Nga kak ukek nake laha kum paxai waxi aweisal ti Haeu aile haniwen hasawiai wasole seilon hani kapin ape laha akeni haxo puki aweisalulaha ti hasawialaha. Laha kum hongeni usia aweisali Haeu. ⁴Teka Ju elieliel tutuen usia nauna ti Moses lehe waxi Haeu paxai ukek laha sawisawin. Tuahe Jises Kraiss hatapo tamusukewen tenen aweisal ien. Ape hatesol teka namilolaha xoxoan tetan, wasolalaha hani kapi Haeu i sawi.

Xoxoi namili seilon ti Jises Kraiss wasolalaha kapi Haeu i sawi

⁵Sale hasawiai wasole seilon hani kapi Haeu ti usia nauna ti Haeu hahaniai Moses, Moses tai kaxiwen ukek, “Tel na i usi hatapo lawe waliko ti nauna ien hahanau, i to kapi Haeu lian tehue.” (Lev 18:5) ⁶Tuahe teka wasolalaha hani kapi Haeu sawiwen nake ti xoxoi namilolaha ti Jises Kraiss, pon laha kak hanowi ti leili pepai Haeu i ukek, “Kalahai lehe kaha ku hani tone Haeu?”

(Deut 30:13) Teik kakain ien kaxi

ka tap pupuase namil ti waxi hamosui Kraiss lehe i huali tuhi kaha. ⁷Tin masin kaha kum namiloi ukekek, “Hoi tel mos haniwa tone teka maten.”

(Deut 30:13) Ien ti xahateniai Kraiss lehe i huali kaha.

⁸Tenen ien salan wanen nake teteka namilokaha xoxoan ti Jises Krai, pon kaha kak hanowi ti leili pepai Haeu i ukek, “Malimun wanen ti tioiai kakai Haeu sale hasawiai wasole seilon hani kapin. I pon kaha hana hani leili atekaha wanen ma tau kakaxi.” (*Deut 30:14*) Ien se meng ti amite teka aposel kaxi sasawateni lehe waxi teka seilon soh ti Jises Krai.

⁹Aile ape tel na i kak matuha ka Jises se tel Masiwi tapein ma i soh hawane ka Haeu xahateniwen i ti matean, Haeu awai i ti kawatan ti lialui woun. ¹⁰Se salan wanen nake wasolakaha hani kapi Haeu i sawi na kaha soh hawane ti Jises Krai. Ape ti xoxoi namil ien, na kaha kak matuha ka i se tel Masiwi tapein, Haeu awai kaha ti kawatan ti lialui woukaha.

¹¹Masin ti leili pepai Haeu i ukek, “Tel na i soh tetan tap wanen i po hienake.” (*Isa 28:16*)

¹²Tenen ien i puas leili teka Ju ma teka kumahe Ju. Laha hatesol, Masiwi ti laha telawe Jises Krai, tetel i aile hasolia hawane hani hatesol teka na laha kamei i huhual. ¹³Masin ti leili pepai Haeu, Joel tel kuluiak kakai tai kaxiwen ukek, “Hatesol teka laha paxai tioi Haeu tel Masiwi ma laha kamei i huhual leili taun ti kawatan, i tel awaiialaha.” (*Joel 2:32*)

¹⁴Tuahe laha kum kamea huhual ti tel na masin laha kum soh tetan. Ape laha kum soh ti tel na masin laha tai hongohong sale tel seilon ien. Ape tin laha kum hong uke na masin tap tel kaxi hanialaha. ¹⁵Ape tap tel kaxi hani laha na masin tap tel taloi tel seilon ti kaxian. Ti leili pepai Haeu, Aisaia tai kaxiwen ukek, “Tekah laha kakaxi meng solian ti Haeu, tahaiialaha se pate solian.” (*Isa 52:7*)

¹⁶Tuahe kumahe hatesol teka Ju laha hong waxi meng solian ti Jises Krai. Laha masin teteka ti Aisaia tai kaxiwen ukek, “Haeu tel Masiwi, palaiak teteka laha hong soh mengom ti amite kakaxi.” (*Isa 53:1*) ¹⁷Aile ape xoxoi namilokaha ti Jises Krai i nonoma ti hongoi meng solian tetan. Ape meng solian ti Jises Krai, kaha hong ahuma ti tel kaxian.

¹⁸A teka Ju? Nakon laha tai hong menge Haeu? Hoi liai laha hongoen. Ti kuwen wanen David tel masiwi kaxi ukek,

“Waliko ti i kola sale Haeu i mei haniwen seilon
ti tesol tesol he tehu pon ie.” (*Ps 19:4*)

¹⁹Nga kameamu, nakon teka Ju tai xewaxeu meng solian ti Jises Krai? Laha xewan tuahe laha kum nam waxi. Masin ti Haeu kakawen lokon ti Moses. I ukek,

“Nga aile hasolia hani teka seilon liai
ape amuto namiloi watakai nake amuto paxai ukek
laha kumahe seilon tetak hanowi amuto.
Amuto lengeke nake nga aile hahani teteka
amuto ukek tap titioalaha tetak.” (*Deut 32:21*)

²⁰Nameni aliakewa kakai Haeu ti Aisaia kak mamatuke. I ukek,
“Teteka tap namilolaha ti tioiak

laha paxai tioi nga.

Nga kola haxewa nga hani teteka
tap laha kamekam sale tioiak.”

(Isa 65:1)

²¹Tuahe ti sale teka Ju i kak ukek,

“Ngain tehu ma tehu nga to mon atengi hahawane
na teka seilon tetak towiahu alia hani kapik
tuahe laha pate seilon ti pahopah ma tahitah.”

(Isa 65:2)

Lalape namili Haeu ti teka seilon tetan Ju

11 ¹Teka ti amuto uke ape laha namiloi ka Haeu tale tehiton hani
teka seilon tetan. Tap wanen. Paxaiwa, puki nga se tel Ju, kahi
nati Abraham. Nga nakua ahuma ti Benjamin.

²Haeu kum tale tehiton hani teteka uli i kilamiwa seilon tetan. Tap
wanen. Ala amuto tioi teik kakain leili pepai Haeu ti i kakak lokon
ti Elaija kaxi ahuti lialui lon ti teka Ju hani Haeu. I ukek, ³“Haeu tel
Masiwi, laha telei hatapoen teka kului ai kakaiam ma laha hamananawen
tesol tone waliko ti seilon kauma haniam. Mewenae nga moxen ape tin
laha tohongi lalali teleiak.”

(1 Kgs 19:10, 14)

⁴Amuto nameni waliko ti Haeu kakane i. Haeu kak pahoi ukek,
“Kumahe mewenae o tutuham xoxoan tutuen tetak. 7,000 seilon tutuen
laha tai lolotui Baal tetel kumahe Haeu wanen.”

(1 Kgs 19:18)

⁵Tin masin ti aope, kumahe hatesol teka Ju laha talewen tehitolaha
hani Haeu. Saka palai ai teka tutuen, teteka namilokako xoxoan ti Jises
Krais. Tek a ien hoi liai Haeu kilamiwen tetan ti lalape soliaian. ⁶Na
masin ien, kumahe Haeu kilami kaha nake ti soliai pupuasakaha. Na i
ailela ukek ien, kumahe ape i kola hahawane lalape soliaian.

⁷Ape kako kak ukek ia? Kalak kewi ti teka Ju laha haeliel hawane
ti hasawiai wasolalaha hani kapi Haeu, laha tai wawaxaini. Mewenae
teka ti Haeu kilamiwen tetan, teteka namilolaha xoxoan ti Jises Krais,
wasolalaha hani kapi Haeu i sawi. Tuahe teka liai, ailai patulaha ti tioiai
aweisal tenen sawisawin, Haeu tua halali lioi. ⁸Masin ti leili pepai Haeu
i ukek,

“Haeu aile hakaluta namilolaha.

Hanima taen aope laha masin ka pulaxa,
taxingalaha tin masin ka sutu.”

(Deut 29:4; Isa 29:10)

⁹Tin i hanamena nga kakai David tel masiwi, lokon ti i kamei Haeu axiai
kawatan hani teka laha pahoxai i. I kak ukek,

“Tiliwen laha sokok tap waliko lialun po tunahi laha
hanowi teka laha ang amuam luhuluh.

Laha kum amemene ka waliko tenen lialun
sohot hani laha.

Masin manihuh ti na i sahea he nokonok.

Tiliwen laha nahih naketa

ape laha uke kawatan ti lialui woulaha.

¹⁰ Aile kolongeniwa pulalaha uke he titiloko,
kolongeniwa ka laha to kau haweluwelu kawatan
masin teka laha kakau waliko tenen pate kawatan
he wahelaha, tap tahi kau lioian.”

(Ps 69:22-23)

¹¹ Teteka Ju laha kum soh ti Jises Kraiss, ien se saun lialun. Kaie laha selaia tamus hawane ti Haeu ape i kum pon laha aliama? Tap wanen. Ti namili Haeu i pahan teka kumahe Ju laha sohoa ti Jises Kraiss lehe waxi i awai laha ti kawatan ti lialui woulaha. Ti aweisal tenen ien teka Ju paxai tioi solian tetan ape tin pahalaha ukean. ¹² Ti teka Ju tale tehitolaha hani Jises Kraiss, Haeu aile hasolia hani teka kumahe Ju, ti i hei hani laha aweisal ti awailaha ti kawatan ti saun lialun. Na masin ien, i lap ahewa solian ti i aile hani seilon ti tehu pon ie, na teka Ju hana hatapo namil xoxoan hani Jises Kraiss.

¹³ Kakaiak ie lalap hani amuto teka kumahe Ju. Haeu kilamiwen nga aposel ti puas leilomuto. ¹⁴ Tenen puasak ie nga paxai ukek i pate tuah wanen nake pahak wanen upiai aweisal lehe teka akikik Ju paxai tioi waliko ti amuto kewen ape i haisi laha ukean. Nga puas tanomi ukek lehe Haeu awai hina ti laha ti kawatan ti lialui woulaha. ¹⁵ Solian tapein wanen ti na laha sohot kahikahi Kraiss. Ti Haeu tale tehiton hani laha, i hei aweisal hani seilon ti tehu pon ie ti hasawiai wasolalaha hani kapin. Tuahe ti Haeu waxi aliakewa laha nake ti xoxoi namilolaha ti Jises Kraiss, se pate solian wanen, masin ka tel seilon maten i moih alia. ¹⁶ Na Abraham ma teka matahaun ti kako teka Ju, lato se seilon ti Haeu, kako teka nakuama ti lato se tin seilon ti Haeu. Masin ti na tel seilon i talini palawa ti ailei bret ape i hani Haeu teik ti uli i hamaloha, palawa hatehu ti i apeseniwen se ti Haeu. Tin masin na wahe tea pata i ti Haeu, hatesol ngaxon ma huan se ti Haeu.

¹⁷ Teteka Ju Haeu tale tehiton hani laha, laha masin ngaxe tea pata ani sein ti i taxax tosa he tea patan. A amuto teka kumahe Ju, teteka amuto soh ti Jises Kraiss, amuto masin ngaxe pata tenen puki xexean laha pakateni hani tea pata ngaxon taxaxawen. I tin i momoih ti tea pata ien. Tin masin amuto ukeke solian ti Haeu kakawen i hani Abraham ma teka nakuale tetan. ¹⁸ Tuahe kum teteheni teka Ju ti Haeu tale tehiton hani laha. Kum hanasanas ka amuto ukeke waliko solian ti Haeu. Amuto tuahe masin ngaxe pata, kumahe wahan moih nonoma tetan, i moih nonoma ti wahan.

¹⁹ Teka ti amuto uke laha namiloi ka Haeu tale tehiton hani teka Ju lehe i hataha amuto ti pakatai kapin. Masin ngaxe pata ti laha hataxaxa xaxaweni lehe laha hana pakateni ngaxe pata liai. ²⁰ Salan, tuahe nameniwa ka Haeu tale tehiton hani laha nake laha kum soh ti

Jises Kraiss ape pakataiamuto hani kapi Haeu nake ti amuto soh. Kum hahaxawa amuto. Kanipetiwa uke tin i sohot hani amuto. ²¹ Haeu tai kola tatahan hani teka Ju ien, teteka laha masin ngaxe pata ti hoi liai i ngaxoima he tea pata ani sein. Ape nakon lehe i kola hani amuto na amuto tap xoxoi namilomuto ti Jises Kraiss?

²² Ape kako paxai toiwen ka Haeu aile hasolia hani seilon a tin pate i hahia hani seilon. I pate ahian kane teka Ju laha talewen tehitolaha hani i tuahe i kola soliaian hani amuto na amuto tu xox hamalum tetan. Na tap, i tale tehiton hani amuto. ²³ A teka Ju, na laha towiahu ape laha soh ti Jises Kraiss, Haeu waxi amuke laha. I pon pakateni aliake laha hani kapin. Laha masin ngaxe tea pata ani sein ti i taxax, Haeu pakateni aliake.

²⁴ Amuto teka kumahe Ju, kemuk amuto seselaia ti Haeu tuahe aope Haeu waxi amuke amuto masin ngaxe tea pata ti puki xexean laha koti waxi ape pakateni hani tea pata ani sein. Waliko tenen ien seilon koi ailele. Na masin ien, kaie amuto kum ukek ka pamu Haeu waxi amuke teka Ju laha towiahu alia hani kapin? Ien masin ka Haeu pakateni aliake ngaxe pata ti hoi liai i ngaxoima he tea pata ani sein.

Haeu kola tatahan tetan hani hatesol seilon

²⁵ Teka akikik ti Kraiss, pahak amuto xeu aluawa waliko ti Haeu kola hatakeiwen sale teka Ju lehe tap amuto namiloi ka amuto pamu tuah ti laha. Ti ailai patulaha laha kum soh ti Jises Kraiss tuahe i kum hamalum ukek ien. Laha kum soh atengi tataen hatesol teteka kumahe Ju Haeu kilamiwen tetan laha sohoa ti Jises Kraiss. ²⁶ Aile ape hatesol teka Ju laha soh ti Jises Kraiss, Haeu awai ti kawatan ti lialui woulaha. Masin ti Aisaia tai kaxiwen leili pepai Haeu ukek,

“Tel awaiakaha i ahuma ti Jerusalem
ape i neini tahaini teka Ju ti saun lialun.

²⁷ Haeu ukek, ‘Nga usi kakapitini tenen namil
ti nga xinoti kapi teka seilon tetak
ape nga oxoxi laha ti lialui woulaha.’ ”

(Isa 59:20-21; 27:9)

²⁸ Kilan teka Ju laha hil pahoi meng solian ti Jises Kraiss ape ti tenen saun ien amuto teka kumahe Ju, Haeu aile hasolia hani amuto. Tuahe teka Ju se kikilamiai Haeu, laha seilon tetan tutuen ti pate i waheni nake laha nakuama ti Abraham, Aisak ma Jekop, tetesol seilon Haeu xinotimu kakain kapi lato. ²⁹ Nga kak ukek nake Haeu kum namiloi tahane aliake ti i kilami ma hapohea seilon ailei puasan. ³⁰ Amuto teka kumahe Ju, imat amuto pahoxai Haeu, tuahe ti teka Ju tahi Haeu, i kola non tatahan tetan hani amuto. ³¹ Tin masin aope ie teka Ju papahoxai Haeu tuahe tin i kola tatahan hani laha na laha towiahu, masin ti i aile haniwen amuto. ³² Nake ti tahitah ti kaha hatesol, masin ka Haeu hahamalumini kaha

hahitake saun ti tahitah lehe i kola hawane tatahan hani kaha hatesol, teka Ju ma teka kumahe Ju.

Sameniai Haeu

- 33 Malehe lalape soliai Haeu ma anesoan.
Ti lalape titioan, waliko ti i aile mewenae sawisawin.
Tap tel pon nexi haxewai namilon.
Kaha kum xeu wanen sale pupuasan.
- 34 “Kaie aita po tioi namili Haeu?
Aita tel na i pon nauan?” *(Isa 40:13)*
- 35 Tap tel i hani halapa kasiniwen Haeu
lehe ala Haeu kahui aliake. *(Job 41:11)*
- 36 Ien se pate salan nake i tetel tanomia i lawe waliko
ape i hamalumini kapitini laha
lehe lawe waliko ien i kola lalape axan.
Kaha haxawawa Haeu lian tehue. Salan wanen.

Hani hatapoa Haeu tupuamuto

12 ¹Tesol akikik ti Krai, namilo i paxaiwa lalape soliai Haeu ti i haniwen amuto. Aile ape nga kamei hawane amuto ti hani hatapoi Haeu tupuamuto. Ti leili atemuto wanen hani hatapoa amuto ailei puase Haeu. Amuto se moihin, kumahe masin manihuh tenen maten laha telei ti haniai Haeu. Na masin ien, nanahiamuto kola hawanewa ka amuto se unai Haeu wanen. Saun tenen ien Haeu amuke hawane. ²Kum aile ususi saun ti teka seilon laha kum tioi Haeu. Hani lioiwa Holi Spirit kapiti namilomuto lehe i towiahu amuto hani seilon haun usiai Haeu. Aweisal tenen ien amuto tioi aluini waliko ti Haeu pahan amuto ailewa. Amuto paxai tioi waliko tenen ewi, waliko tenen Haeu amuke ma amuto pon usi hapoponowiai namilon.

³Ti lalape soliai Haeu i aile nga tel aposel ape nga kaakane amuto hatesol ukek. Kum haneke kakasini amuto, hapuasawa patumuto namilo aliakamuto. Paxai kolongeni aliakewa amuto haniwa kuimuto ti Haeu haniwen amuto. I hani amuto nake namilomuto xoxoan tetan. ⁴Pate amuto tioi, tupui seilon tehue tuahe kilan soxi tinun. Hatesol hina puasan tuahe puasalato tenen tenen. ⁵Tin masin kako teka kahikahi Krai, kalak kako kilan, kako pakata hetekiewen nake ti pakataiakako hani kapi Krai. Tel tel ti kako se huhual ti hani tel liai, aile ape kako puas hukumawa.

⁶Ti soliai Haeu i hapohea kako tel tel ti ailei waliko tenen tenen. Na tel ti kako Haeu hapohea i ti kaxi kuluiai kakaian, i kaxi hawanewa kakain ti i soh ka Haeu hatakei hani i. ⁷Na tel tetan ti hualiai seilon, i huali aluiniwa. Na tel tetan ti hanau seilon, i hanau aka matainiwa. ⁸Na

tel tetan ti hakuiai seilon liai, i hakui aluiniwa. Na tel tetan ti waxeniai teteka seilon laha tae soxi, i axi hawanewa ti wiai ongan. Na tel tetan ti neinia seilon, i hani hatapoa tupuan ti neini aluinialaha. Ape na tel tetan ti kolai tatahan hani seilon, i aile kola hetekiewa amuam.

Kola kapitawa wawahen

⁹Wawahen hawanewa ti leili atemuto. Watakaiwa hatesol waliko lialun. Haelieliwa ti waliko tenen solian. ¹⁰Amuto pakata hetekiewen hahitake Krai. Amuto he wawahen hawanewa ma lawe kolawa lomuto haniwa tel tel. ¹¹Amuto kum ukeke he nunuxa. Is eliel hawanewa ti ailei puase Haeu tel Masiwi.

¹²Amuamua ti amuto mon atetengi waliko solian ti Haeu kakawen i aile hani amuto. Leili taun ti kawatan, tu xox kapitawa ma tin kum lotu lilioa. ¹³Na tel ti teka kahikahi Krai tae ti tenen na waliko, amuto kewa hean ti hualian ma lawe waxi auniwa teka soliwa.

¹⁴Na teka seilon aile halialu amuto nake amuto kahikahi Krai, kum sai hahalialu laha. Kolawa wawahen ma tin kameiwa Haeu ti aile hasolia haniwa laha. ¹⁵Amuto amuam tuaiwa teka na laha amuam ma tin amuto tuaiwa teka laha toto ti leili tatahan lalap. ¹⁶Namilomuto elieliwa ka seilon liai uke waliko solian masin ti na pahamuto ukean. Kum halepelep ukei totoan tenen tuah lehe seilon haxawa axamuto. Amuto kewa hean ti hukuma hani teteka ti seilon liai paxai teheni ma ti ailei puasain tenen seilon paxai wasi. Kum hahanasake ka anesoamuto pate lalap.

¹⁷Na tel i aile waliko lialun hani amuto, kum aile kahui aliliake. Kolongeni kewak ka waliko ti amuto aile mewenae sawisawin ti puli lawe seilon. ¹⁸Ti hatesol kuimuto ma anesoamuto, haeliel hawanewa lehe waxi wasolamuto hani kapi seilon mewenae solian.

¹⁹Tesol soliai akikik ti Krai, amuto kum he kahukah saun lialun. Hani lioiwa he mini Haeu. Masin ti leili pepaun i ukek,

“Nga tel Masiwi nga kak ukek,
nga kahui aliakei saun lialun.

Nga tetel axiai kawatan
hani teka laha aile halialu amuto.”

(Deut 32:35)

²⁰Amuto aile nonoa waliko ti pepai Haeu kakak ie,

“Na teka laha papahoxai amuto laha hitol,
amuto axiwa analaha.

Na kinawelaha paxepaxen, axiwa unumalaha.

Na amuto aile ukek ien,
laha hienake saun ti laha aile haniwen amuto
ape uke laha towiahu.”

(Prov 25:21-22)

²¹Kum tua hahani lialun xoini amuto, aile nonoa waliko solian hani seilon lehe amuto xoini lawe waliko lialun.

Tanoa lokaha hani teka masiwi

13 ¹Amuto teka kahikahi Krais, tanoa lomuto hani teka masiwi ti nahikei xux nake na Haeu tai sowini, ala laha tai uke tesol tonain ien. Lawe masiwi laha uke tonain ien usiwa namili Haeu. ²Aile ape na seilon pahoxai teka masiwi, se tin laha papahoxai namili Haeu ape laha kum salia ti kaui kawatan. ³Seilon teka laha aile waliko tenen sawisawin, laha kum mamata teka masiwi, mewenae teka laha ailele saun tenen lialun. Na pahamuto lehe amuto kum mamata, lawe ailewa waliko tenen sawisawin ape teka masiwi sameni amuto. ⁴Ti namili Haeu hatesol masiwi se unauan lehe ti pupuasalaha amuto uke solian tetan. Tuae na amuto tahi laha, pon amuto mamata nake ti masiwi alaha i tapai laha axi kawatan ti lialui woi seilon. Pon laha aile ukek ien nake laha puas kikilami waliko ti ala Haeu aile ti lengean hani teteka laha aile waliko tenen lialun. ⁵Aile ape amuto hong tamaniwa teka masiwi, kumahe mewenae ti matauamuto ti ukei kawatan tuahe amuto paxai toiwa waliko tenen ewi ma na lialun ti puki leili namilomuto.

⁶Nake se tin ti tenen ie, amuto hani moni ti laha kilamiwen haniai teka masiwi ti nahikei xux. Teko masiwi ien laha pupuas ti Haeu na laha aile aluini puasalaha. ⁷Haniwa seilon waliko ti hoi liai ala amuto hani laha. Moni ti teka masiwi kilamiwen ka amuto haniwa laha ti waliko tenen tenen, liai amuto haniwa. Kolawa lalape lomuto haniwa teka masiwi ti amuto.

Saun ti wawahen ma sale nanahiai teka kahikahi Krais

⁸Lawe hamate aliakewa waliko ti amuto ukewen. Tuae saun ti wawahen tap tiliai hamatean, aile ape kako he wawahen kapitawa. Tel na i waheni seilon liai i usi hahawane waliko ti nauna ti Haeu hahanau. ⁹Nauna ti Haeu ukek, “Kum tetelei seilon, kum ailele saun lialun ti wawan hehin, kum xuuxuina, kum tua isiis waliko ti seilon liai.” (*Exod 20:13-15, 17*) Tesol nauna ien ma hina nauna liai, hatesol lohiama leili teik nauna ti Haeu ie, “Waheniwa seilon liai hanowi ti amuto waheni aliake amuto.” (*Lev 19:18*) ¹⁰Tel na hina saun ti wawahen i kum aile halialu seilon liai. Kolai wawahen se usi hawanei waliko ti nauna ti Haeu kakak.

¹¹Aile usiwa waliko ti nga kaakane amuto. Nameniwa ka aliai Jises Krais pate ape i xohiwen. Kum luhuluh. Taun ti aliai Jises Krais tel awaiakako ti lawe waliko lialun ti tehu pon ie, i ape pamu xohian, kumahe masin ti uli kako sohotua kahikahin. ¹²Taun ti kako he tehu pon ie sikole i tapo ape taun ti awaiakako i xohiwen. Aile ape kako lioi xaxaweniwa saun lialun. Lialui nanahiakako masin ka kako toto tutuen leili tilokoan. Masin seilon ti i nanahih he xewan, kako elieliwa ailei saun tenen solian. Ien se paukako ti hil pahoxai waliko lialun.

¹³Lawe kako ailewa waliko tenen i alune ti kako aile hanowi ka kako leili xewan. Kako kum hukuma he akakat ti apuhain tenen lialun ma un taxitaxia. Kako kum ailele sikisiki tenen tenen ti lialun. Kako kum aile hahatano wasol ma kum namiloi hahialalu seilon liai na laha xoini kako. ¹⁴Kako namiloi non kewak. Nanahiakako i kola hawanewa woi Jises Krai ma kako tahi xaxaweniwa namilokako ti hongeniai lialui isiaiakako.

Kum howini hahialalu teka kahikahi Krai liai

14 ¹Teteka namilolaha hani Jises Krai kumahe pate xoxoan, waxi amukewa laha hani leilomuto ma kum kak wawataakai namilolaha ti sale waliko. ²Seilon teka laha soh ka ewi na laha ani an tenen tenen tuahe teka liai namilolaha ukek ka hahalin ti aniai xixioi lawe manihuh. ³Teka laha aniani an tenen tenen laha kum paxai teteheni teka laha kum aniani lawe an. Tin masin teka laha kum aniani lawe an, laha kum howini hahialalu teka laha aniani an tenen tenen nake puki Haeu paxai ukek laha se kahikahi Krai. ⁴Amuto aita lehe amuto howini hialalu seilon ti unau Haeu? Hani lioiwa Haeu tel Masiwi ti kaha paxai kolongeniai waliko ti laha ailele, na masin sawisawin ma na kumahe. I pon hualialaha ti ailei waliko tenen sawisawin lehe laha tu xox hawane tetan.

⁵Tin masin, seilon teka laha namiloi ukek ka ngain hina pamu tuah ti ngain liai tuahe teka laha ukek ka tenenawe. Kaha tel tel soh hawanewa ti puki namilon wanen waliko tenen ewi ma na lialun ti na i aile. ⁶Teteka laha namiloi ukek ka ngain tehu i pamu tuah ti lotuiai Haeu, laha lolotu tehu ngain ien ti haxawai axan. Tin masin teteka laha aniani an tenen tenen, laha hahaxawa axe Haeu nake laha kak kemulik hani i ti an ien. Ape teka laha hahalini an hina, laha aile ti kolai lolaha hani Haeu ma tin laha kak kemulik hani Haeu ti an tenen laha aniani. ⁷Kako kumahe puki masiwi ti kako, kumahe kako he tehu pon ie tuahe ti hamuamuiakako. Tin kumahe kako mat usi namilokako. ⁸Ti kako moihi tutuen, nanahiakako kewa i kola ka kako haxawa axe Haeu. Ape mateakako, kako mat usi namili Haeu. Aile ape, kako moihi ma na maten, kako hahitake tel Masiwi Haeu. ⁹Nga kak ukek nake Krai mat ape i moihi alia lehe i to tel Masiwi ti kaha hatesol, teka moihi tutuen ma teka laha matewen.

¹⁰Kalahai lehe ape amuto howini hialalu ma na paxai teheni teka kahikahi Krai liai? Nameniwa ka ngain tehu kaha hatesol tu mate Haeu tetel i paxai kolongeni woukaha. ¹¹Masin ti Aisaia tai kaxiwen ti Haeu kak ukek,

“Nga tel Masiwi nga kak kuinake ti puki axak ka lawe seilon laha lokuha lotui nga.

Ape lawe seilon paxai tioi ka
nga salan Haeu tel Masiwi.”

(Isa 45:23)

¹²Pate ape xewan ka kaha tel tel tuke hatesol woukaha hani mate Haeu tetel i paxai kolongeni nanahiai lawe seilon. ¹³Aile ape kako kum he hohowin hialialu aliake kako. Kako kolongeni non kewak, nanahiakako i kum neini hakalala teka kahikahi Krai liai ma tin i kum haputa laha ti ailei waliko lialun.

¹⁴Ti hahitake axe Jises Krai nga tioi ma soh hawane ka tap tenen an i haloloa leilokaha ti puli Haeu. Tuahe na tel i namiloi ukek ka hina an i haloloa kaha, halik puki i, kumahe sawisawin na i ani. ¹⁵Na amuto talesi namili tel akikimuto ti Krai nake ti waliko ti amuto ani, ien kumahe amuto kokola saun ti wawahen. Na amuto aile ukek ien, amuto aile hahialialu wasolan hani kapi Haeu. Nameniwa ka tel seilon ien tin Krai mat ukei totonan. ¹⁶Na amuto aile waliko tenen amuto ukek ka ewi, a teka liai ukek lialun, ien amuto aile tunahi ka laha kak hialialu axamuto.

¹⁷Hongoa, Haeu ti i neini seilon, kumahe tuah tetan waliko ti kaha ani ma unumi. Pahan masin, hetekie huhual ti Holi Spirit kaha ailewa waliko tenen ti i paxai ukek sawisawin, kaha hasolia kapitiniwa wasolakaha kapi teka liai ma tin hina amuam leili tiakaha. ¹⁸Na kako aile pupuase Krai usi tesol waliko ien, Haeu paxai amuke kako ape seilon tin laha paxai waheni kako.

¹⁹Aile ape hani hatapoa namilokako ailei waliko tenen i hasolia wasolakako ma i hakui kako tel tel ti usiai aweisali Haeu. ²⁰Kum aile hahialialu puase Haeu leili teka kahikahi Krai liai nake ti sale aniai an. Salan ka lawe an Haeu ukek ewi ti ani, tuahe kumahe lawe taun ewi aniai an tetenen ti seilon liai ukek hahalin nake i haputa laha ailei waliko tenen laha ukek kumahe sawisawin. ²¹Aile ape kum aniani xixioi manihuh, kum ununumi unum ailan ma kum ailele tuahe na tenen waliko ti uke i haputa tel akikimuto ti Krai ailei waliko ti i ukek lialun.

²²Salan Haeu sowini hani amuto ailei waliko hina. Tuahe kum sasameni xoxoi namilomuto ti sale ngain, an ma unum ma kum lulungei teka liai ti usiamuto. Haeu amuke teka laha aile waliko ti xoxoi namilolaha halik na sale ailei tenen waliko ien i tieni aliake laha. ²³Tuahe na tel kahikahi Krai namilon i uke he huaik ti aniai tenen na an, i kum aniani nake na i ani, kumahe i aile ti xoxoi namilon ape i ilameni tioi ka i ailewen waliko lialun. Nameniwa, na kaha aile waliko kumahe ti xoxoi namilokaha, ien se kaha ailele waliko lialun.

Ti hahitake axe Jises Krai kako pakata hehetekie

15 ¹Kako teteka kako aile waliko ti xoxoi namilokako, kako tani waxiwa hualiai teka namilolaha kumahe xoxoan ma i uke he huaik ti na laha aile waliko. Kako kum ailele waliko tuahe ti

hamuamuaiaakako. ²Kako tel tel ailewa waliko tenen i hewi tel liai lehe i uke solian tetan ma hakui xoxoi namilon ti Jises Krai. ³Tataen puki Jises Krai i tai aile waliko ti tuahe hamuamuaian. Masin ti leili pepai Haeu, Jises kakane tel Taman ukek, “Tekalaha kak hialiu o, laha kak hialiu hehetekie nga.” (Ps 69:9) ⁴Nameniwa ka lawe kakain laha taiwen leili pepai Haeu laha tai ti hanauakaha. I huali kaha ti tu xox leili taun ti kawatan ma hakui pakataiakaha kapi Krai lehe waxi kaha pon atengiai waliko solian ti Haeu kakawen i aile hani kaha.

⁵Nga kamei Haeu tel lawe i haxoxo kakapitini kako ti hualiamuto lehe waxi amuto pakata soli hani kapi tel tel hetekie namil teikawe, ti amuto ususi saun ti Jises Krai hahanau kaha. ⁶Ape ti pakataiamuto ien amuto sameni puxawei Haeu tel Tame Jises Krai Masiwi ti kako.

⁷Aile ape waxi amukewa tel tel ti amuto masin ti Krai waxi amuke amuto hani kahikahin. Saun tenen ien i kola ka amuto haxawa axe Haeu. ⁸Pahak amuto nameniwa ka ti pupuase Krai i huali kako teka Ju lehe waxi seilon paxai tioi ka waliko ti Haeu kakanewen teka matahaun ti kako se salan ma i sohot poponowi. ⁹Ape tin lehe teka kumahe Ju sameni Haeu ti lalape tatahan tetan nake i huali hetekie laha. Tenen ien i hapoponowi waliko ti leili pepai Haeu kakawen. David kakane Haeu ukek,

“Nga haxawa o kapi teka kumahe Ju.

Nga pak sameni axam.”

(2 Sam 22:50; Ps 18:49)

¹⁰Ti leili pepai Haeu tin i ukek,

“Tekalaha kumahe Ju,

amuam tuaiwa teka Ju seilon ti Haeu.”

(Deut 32:43)

¹¹Tin i kak ulea ukek,

“Hatesol teka kumahe Ju,

haxawawa axe Haeu tel Masiwi.

Lawe seilon pak sameniwa axan.”

(Ps 117:1)

¹²Ape Aisaia tin i kak ukek,

“Tel seilon i nakuama ti tehu kahi nati Jesi

tel tame David,

i sohot tel masiwi ti nahikei teka kumahe Ju

ape laha hana hatapo namilolaha hani i.”

(Isa 11:10)

¹³Haeu tetel salangawe monomon ti kako. Nga kamei i ti axiamuto amuam ma hatona hasoliai tiamuto usiwa xoxoi namilomuto tetan lehe ti pohe Holi Spirit amuto mon eliel hawane atengiai waliko solian ti Haeu kakawen i aile hani amuto.

Pol nenexi sale pupuasan ti i ailele leili teka kumahe Ju

¹⁴Tesol akikik ti Krai, nga soh hawane ka amuto xuhai saun solian tenen tenen. Amuto tioi aluini aweisali Krai ma amuto pon hanau seilon

liai. ¹⁵Kalak masin ien, leili teik pas ie kakaiak pala ahian sale waliko hina ti hanamenaiamuto. ¹⁶Nga hanau amuto ukek ien nake ti lalape soliai Haeu nga se unai Jises Krai ti ailei puasain leili teka kumahe Ju. Haeu kilami nga kaxiai meng solian ti Jises Krai. Puasak masin puase teka masiwi ti hukuminiai Haeu ma seilon. Masin ti laha lelei manihuh hani Haeu lehe Haeu waxi amuke, nga neini teka kumahe Ju hani Haeu lehe waxi laha xox ahe tatale seilon ti Haeu ti kui pohe Holi Spirit ti i pupuas leilolaha ape Haeu waxi amuke laha.

¹⁷Aile ape ti xoxoi pakataiak hani Jises Krai, nga amasake hawane ailei puase Haeu. ¹⁸Tap tenen waliko liai nga po sameni, mewenae waliko ti Krai ailele ti leili pupuasak. Kakaiak ma nanahiak i neini teka kumahe Ju ti hong tamaniai Haeu. ¹⁹Nga itini waxaini laha ti kilan kolakol lalap nga aile ti pohe Holi Spirit. Ti nga aile pupuasak ien, nga lua hani kilan taon hutui Jerusalem hani tataen texux xux Ilirikum. Ti ien, nga kaxi hatapoen meng solian ti Jises Krai.

²⁰Lawe nga eliel kaxiai meng solian ti Jises Krai hani teteka seilon laha tai hongohong. Kumahe pahak nga tua puas kului puasain ti teka liai hutuiwen masin tel seilon i tua atai hahuna tehu ing ti huhutuiai tel liai. ²¹Nga aile ususi waliko ti Aisaia tai kaxiwen leili pepai Haeu ti i ukek,

“Teka pate tap hohongoalaha tetan,
laha po tioi i.
Teka laha tai hongohong mengon,
laha po xeu kakaian.”

(Isa 52:15)

²²Se puasain ien hahatalia nga ti sohot paxaiamuto.

Pol nanamiloi paxaii teka kahikahi Krai ti Rom

²³Pate kilan ahang pahak wanen nga lua paxai amuto. Tuahe nga po kokoukewa aope, nga tinami hatapoen puasak leili xux ti ie. ²⁴Nga nanamiloi kane texux xux Spein. Ti aweisaluk hani ien, nga sotamu Rom ti paxaiamuto. Pahak nga to amuamumu teik kapimuto ape muhin amuto hualima nga ti tehu luaia ien.

²⁵Tuahe aope ie nga lua hanimu Jerusalem otoheniai moni ti hualiai teka kahikahi Krai ien. ²⁶Teka kahikahi Krai ti xux Masedonia ma Akaia, lato apuhini moni ti hualiai teteka kahikahi Krai ti Jerusalem totonalaha lialun. Lato aile ukek ien ti leili atelato wanen. ²⁷Lato amuam hawane ailean. Salan tetan, lato ilameni ukek ka i pon hawane lato kahui aliake solian ti lato kewen, ti teka Ju kahikahi Krai kaxi meng solian hani lato teka kumahe Ju. Lato namiloi ukek ka waliko ti lato hani, i kum ponoa na lato kolongeni hani waliko ti teka Ju aile haniwen lato. ²⁸Nga kolongeni ka teka Jerusalem uke hahamahuli teik moni ien. Muhin ti nga aile kewa teik puasak ie, nga sota paxai amuto imat ti nga tapau

hani Spein. ²⁹Pate nga soh ka ti lalape soliai Kraiss, i hapuasa nga lehe waxi amuto uke kilan solian tetan ti nga kapimuto.

³⁰Ati kako pakata hehetekie hani kapi Jises Kraiss tel Masiwi ti kako ma kako hina wawahen ti hahaniai Holi Spirit. Aile ape nga kamei hawane amuto lehe amuto eliel lotu sekuiak ti ailei pupuase Haeu. ³¹Lotu kameiwa Haeu lehe i awai nga ti teka Ju ti Judia laha kum soh ti Jises Kraiss ma tin lehe teka kahikahi Kraiss ti Jerusalem amuke pupuasak wasolalato. ³²Lotu elieliwa lehe waxi na Haeu pahan nga tahia kapimuto. Ape na nga luawa, nga tahia hetekiewa amuam he tiak ape kako he sekusek alia kako.

³³Nga kamei Haeu, tetel hatona hasoliai tiai seilon, akatiamuto hatesol. Salan wanen.

Pol hakau amuam tetan hani teka kahikahi Kraiss

16 ¹Fibi tel akikikako ti Kraiss, tai kue i sohot paxai amuto. I tel hehin masiwi leili teka kahikahi Kraiss ti tehu taon Kenkeria. Nga sameni hawane i. ²I unau Jises tel Masiwi masin kako. Amuto waxi auniwa i usiwa saun ti kako teka seilon ti Haeu. I huali hakilawen seilon hetekie puki nga ape tin amuto hualiwa i ti tenen na i tae.

³Amuam tetak haniwa Prisila ma tel axoan wawan Akila. Lalu puas tutuai nga ti ailei puase Jises Kraiss. ⁴Lalu kum nomuhini kalak pate sikole lalu mat nake ti awaiak ti matemate. Nga ma teka kahikahi Kraiss laha kumahe Ju ti tesol tesol kak kemulik lalap wanen hani lalu.

⁵Amuam haniwa teka kahikahi Kraiss lawe lato apuha leili ingalalu. Amuam haniwa Epenetus tel pate nga waheni. Leili texux xux Asia, i tetel i sohot kahikahi Jises Kraiss imat ti teka liai.

⁶Amuam haniwa Mary tetel i puas eliel hahawane ti hualiamuto.

⁷Amuam haniwa Andronikus ma tel hehin Junias huhua akikik Ju lalu kalabus tuaiwen nga. Lalu sohot kahikahi Kraiss imat tetak ape teka seilon sameni hawane huhua aposel ien.

⁸Amuam haniwa Ampiliatus tel akikikako ti Kraiss pate tuah tetak.

⁹Amuam haniwa Urbanus tel tuaukako ti ailei puase Jises Kraiss, ma Stakis tel pate nga waheni.

¹⁰Amuam haniwa Apeles tetel nanahian kola i unau Kraiss wanen, ma Aristobulus hetekiewa teka akikin lohe ingan.

¹¹Amuam haniwa Herodion tel akikik Ju, ma Nasisus hetekie teteka akikin lohe ingan lato kahikahi Kraiss.

¹²Amuam haniwa Trifena ma Trifosa huhua hehin lalu eliel hahawane ailei puase Jises tel Masiwi, ma tel hehin Persis pate nga amuke. Tin i eliel hahawane ailei puasain ien.

¹³Amuam haniwa Rupus tel unau Kraiss pate solian, ma tel tinan tetel lawe i aile hani nga hanowi natun wanen.

¹⁴ Amuam haniwa Asinkiritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas ma teka kahikahi Kraiss kapi lato.

¹⁵ Amuam tetak tin haniwa Filologus, Julia, Olimpás, Nereus, tel tuan ma hatesol kahikahi Kraiss kapi lato. ¹⁶ Ti amuto apuha hetekie, pahi amukewa tel tel ti kolai wawahen. Hatesol teka kahikahi Kraiss ti tesol tesol laha hakau amuam ti laha hani amuto.

Tiliai nauna ti Pol

¹⁷ Teka akikik ti Kraiss, nga kamei eliel amuto, kanipetiwa teteka laha neini hasele amuto ti aweisali Kraiss ma laha aile axi amuto wasol nake waliko ti laha hahanau i pahoxai waliko salan ti amuto hongoen. Amuto kum papakata kapi laha. ¹⁸ Seilon tenen ien, laha kumahe unau Kraiss tel Masiwi ti kako, laha tua ususi isiai tupualaha. Malimun ti laha pulutiai teka seilon soholakawi nake laha anesoke hawane towi hapau kakain ti itiniai namili seilon. ¹⁹ Teka kahikahi Kraiss tesol tesol, laha hongoen xoxoi tutuhamuto ti Kraiss ape nga amuke hawane. Tin pahak amuto paxai ttoi hawanewa waliko tenen sawisawin ma kum nanakaxua ti waliko lialun.

²⁰ Soh hawanewa ka Haeu, tetel i hatona hasolia tiakako ma wasolakako tel tel, i hialalu tamusuke koseni pohe Satan tetel lawe i pupuas ti hialalui wasolamuto. Nga kamei Haeu lehe Jises tel Masiwi ti kako aile kola lalape soliaian hani amuto.

²¹ Timoti tel tuauk ti ailei puase Kraiss, hetekie Lusius, Jason ma Sosipater tesol akikik Ju, lato hakau amuam ti lato haniwa amuto.

²² Minak nga Tertius, tel akikimuto ti Kraiss tel Masiwi, nga tai teik pasi Pol ie. Nga tin nga hakau amuam tetak haniwa amuto.

²³ Gaius tin i hakau amuam tetan haniwa amuto. I tel nga toto leiliingan, ing tetehu lawe teka kahikahi Kraiss apuha.

Erastus tel auniai moni ti tehu taon ie, ma Kuortus tel akikikako ti Kraiss, tin lalu hakau amuam haniwa amuto.

²⁴ Nga kamei Jises Kraiss tel Masiwi ti kako lehe i aile hasolia tatale hani amuto hatesol. ²⁵ Haeu i pon hakuiai xoxoi namilomuto tetan, usiwa meng solian ti Jises Kraiss ti nga kakaxi, tetenen ti Haeu po hahatakewa aope. ²⁶ Ape i pon hawane seilon ttoi. Teka kuluiakakai Haeu laha tai kaxi kilamiwen sale Jises Kraiss ape Haeu tetel tap tahi tapoan, i talo kako teka unauan ti kaxi sawateniai meng solian ti Jises Kraiss hani lawe seilon ti tesol tesol lehe waxi laha soh tetan ma hong usi kakaian. ²⁷ Mewenae i se salan Haeu ma anesoan lalap tapein. Kako haxawawa axan lian tehue nake ti Jises Kraiss. Salan wanen.